

ბაუ დიზაინი
არქიტექტურისა
და ურბანული
დიზაინის ბიურო

„გუდაურის სარეკრეაციო ტერიტორიაზე მდებარე მიწის ნაკვეთების (გუდაურის მალლობების) განაშენიანების რეგულირების გეგმის პროექტი“

სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების სკოპინგის ანგარიში

შემსრულებელი:

შპს გის და დისტანციური ზონდირების საკონსულტაციო ცენტრი
„გეოგრაფიკი“

თბილისი
იანვარი, 2021

დოკუმენტში გამოყენებული აკრონიმები და შემოკლებები

სგშ	სტრატეგიულ გარემოსდაცვით შეფასება
გარემოს სამინისტრო	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო
ჯანდაცვის სამინისტრო	საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო
გრგ	განაშენიანების რეგულირების გეგმა
გის	გეოგრაფიული ინფორმაციული სისტემა
კოდექსი	გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსი
გბ	განაშენიანების გეგმა
გდგ	განაშენიანების დეტალური გეგმა
კოდექსი	გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსი
„გეოგრაფიკი“	შპს გის და დისტანციური ზონდირების საკონსულტაციო ცენტრი „გეოგრაფიკი“

შინაარსი

1. შესავალი.....	4
2. ინფორმაცია დამგეგმავი და უფლებამოსილი ორგანოების შესახებ	8
3. სგშ პროცესი	10
3.1 ინიცირება.....	11
3.2 სკრინინგი.....	11
3.3 სკოპინგი	12
3.4 სგშ ანგარიში	14
3.5 საზოგადოების მონაწილეობა და შედეგების გათვალისწინება	14
3.6 უფლებამოსილი ორგანოების რეკომენდაციები	15
4. ინფორმაცია სტრატეგიული დოკუმენტის შესახებ.....	16
4.1 სტრატეგიული დოკუმენტის დასახელება	16
4.2 სტრატეგიული დოკუმენტის მომზადების საფუძველი	18
4.3 სტრატეგიული დოკუმენტის მიზანი	19
4.4 სტრატეგიული დოკუმენტის განხორციელების გეოგრაფიული არეალი.....	19
4.5 სტრატეგიული დოკუმენტის დახასიათება, სქემატური გეგმა, საქმიანობის და მისი გავრცელების საზღვრები.....	20
4.6 სხვა სტრატეგიული დოკუმენტები	25
5. გარემოზე და ადამიანის ჯანმრთელობაზე შესაძლო ზემოქმედების მასშტაბი.....	27
5.1 ძირითადი გარემოსდაცვითი საკითხები	28
5.2 საერთაშორისო სტატუსის მქონე ტერიტორიები.....	34
5.3 დაცული ტერიტორიები.....	34
5.4 ტრანსსასაზღვრო შეფასება.....	34
5. სგშ მეთოდოლოგია	37
5.1 ალტერნატივების განხილვა	37
5.1.1 სტრატეგიული ალტერნატივები	37
5.1.2 გეგმარების ალტერნატივები	39
5.1.3 კონკრეტული საქმიანობების ალტერნატივები.....	40
5.2 საბაზისო კვლევები.....	41
5.3 ზემოქმედების შეფასება	42
5.4 საორიენტაციო ღონისძიებები	43
5.5 დროითი განრიგი და პერსონალი	46
6. სგშ შინაარსი.....	48
სკოპინგის დანართი 1. სტრატეგიული დოკუმენტის - გუდაურის სარეკრეაციო ტერიტორიაზე მდებარე მიწის ნაკვეთების (გუდაურის მაღლობების) განაშენიანების რეგულირების გეგმის წინასაპროექტო კვლევა და სტრატეგიული ხედვა (კონცეფცია) .	52
სკოპინგის დანართი 2. საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის მინისტრის 2019 წლის 22 აგვისტოს ბრძანება N15/ნ	53

1. შესავალი

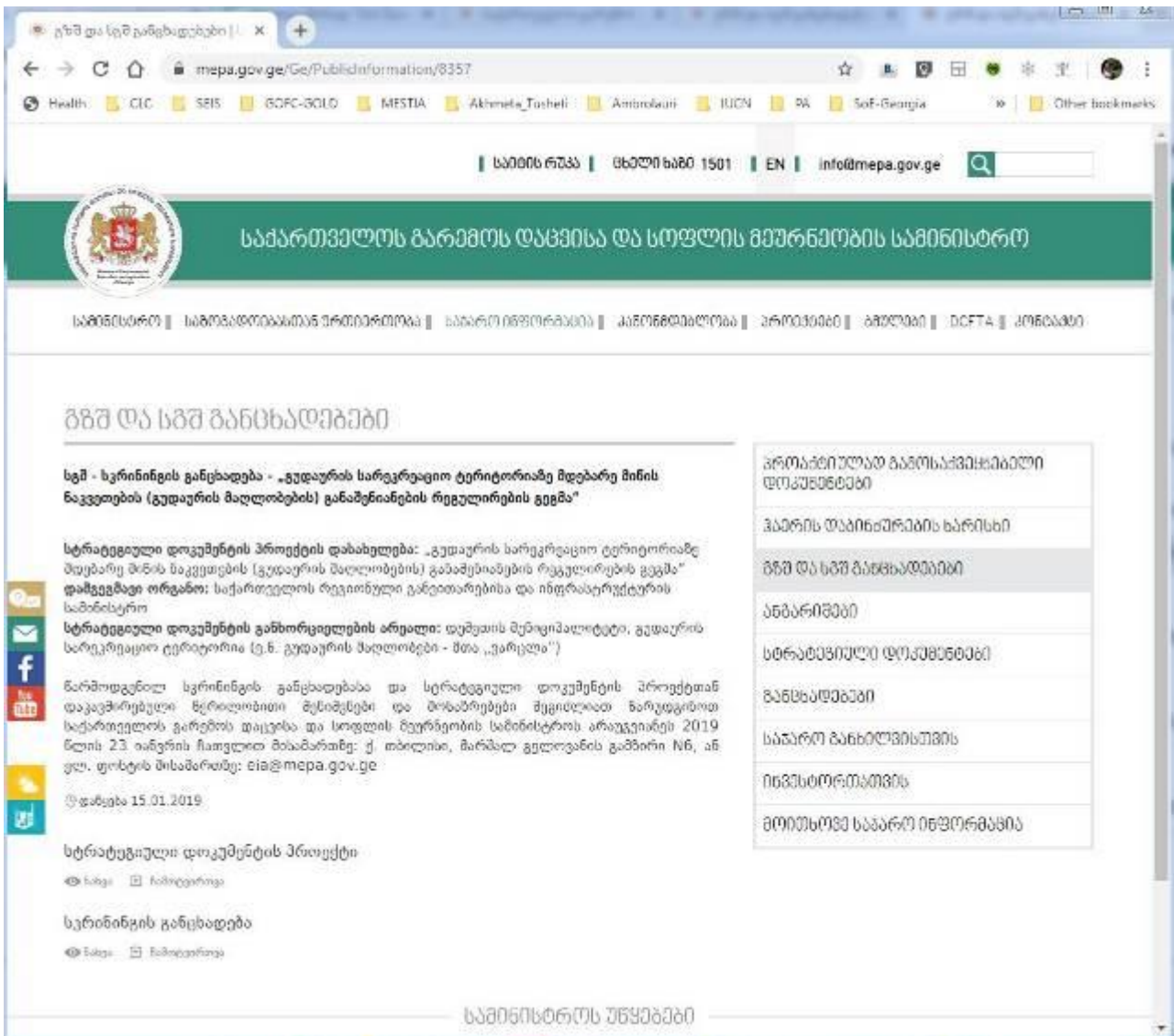
საქართველოში 2018 წლის 1 იანვრიდან ამოქმედდა „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსი“ (შემდგომში - კოდექსი), ხოლო 2018 წლის 1 ივლისიდან, ძალაში შევიდა „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების ნაწილი (თავი III), რომელიც ითვალისწინებს განსაზღვრულ სექტორებში, მათ შორის, დაგეგმარების და სივრცითი მოწყობის სექტორში, შემუშავებული სტრატეგიული დოკუმენტებისთვის (გეგმები, პროგრამები, სტრატეგიები) სტრატეგიულ გარემოსდაცვით შეფასების (სგშ) ჩატარებას.

საპროექტო არეალი (ე.წ. გუდაურის მაღლობები) მდებარეობს გუდაურის სარეკრეაციო ტერიტორიის საზღვრებში, დუშეთის მუნიციპალიტეტში (იხ. რუკა #1. გუდაურის სარეკრეაციო ტერიტორიის განაშენიანების გეგმა, გრაფიკული ნაწილი, დანართი 4). საპროექტო არეალში მდებარე მიწის ნაკვეთების მფლობელებსა და შპს „ბაუ დიზაინ“-ს შორის დაიდო ხელშეკრულება „გუდაურის სარეკრეაციო ტერიტორიაზე მდებარე მიწის ნაკვეთების (გუდაურის მაღლობების) განაშენიანების რეგულირების გეგმის (გრგ-ს)“ მომზადებისა და შეთანხმების თაობაზე. ხელშეკრულების საგანია გრგ-ს შემუშავება მომავალში მიწის ნაკვეთების სამშენებლოდ გამოყენების უზრუნველსაყოფად და თარიღდება 2018 წლის 15 ივნისით. 2019 წლის 4 ოქტომბერს დაიდო ხელშეკრულება საპროექტო არეალში მდებარე მიწის ნაკვეთების მფლობელებსა, შპს გის და დისტანციური ზონდირების საკონსულტაციო ცენტრ „გეოგრაფიკს“ და შპს „ბაუ დიზაინ“-ს შორის, რომლის საგანს წარმოადგენს „გუდაურის სარეკრეაციო ტერიტორიაზე მდებარე მიწის ნაკვეთების (გუდაურის მაღლობების) განაშენიანების რეგულირების გეგმის პროექტის სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების (სკოპინგის განცხადება და სგშ-ს ანგარიში) უზრუნველყოფა“. სგშ-ს ჩასატარებელ საქმიანობას ასრულებს „გეოგრაფიკი“.

გუდაურის სარეკრეაციო ტერიტორიის გარკვეულ ნაწილზე - 18 მიწის ნაკვეთისთვის ე.წ. „გუდაურის მაღლობებისთვის“ მუშავდება განაშენიანების რეგულირების გეგმა (გრგ), რომელიც ეყრდნობა საქართველოს მთავრობის მიერ 2018 წლის 12 ივნისს დამტკიცებულ „გუდაურის სარეკრეაციო ტერიტორიისთვის მიწათსარგებლობის გენერალურ გეგმას“ (ახალ კოდექსთან შესაბამისობაში მოყვანილ იქნა აღნიშნული გენგეგმა და 2019 წლის 2 დეკემბერს მიღებულ იქნა საქართველოს მთავრობის #587 დადგენილება „გუდაურის სარეკრეაციო ტერიტორიის ქალაქთმშენებლობითი გეგმების დამტკიცების თაობაზე“), რომელიც წარმოადგენს გუდაურის სარეკრეაციო ტერიტორიის განაშენიანებისა და მიწის ნაკვეთ(ებ)ის სამშენებლოდ გამოყენების პირობების დადგენის ჩარჩო დოკუმენტს. განსახილველი პროექტი «გუდაურის სარეკრეაციო ტერიტორიაზე მდებარე მიწის ნაკვეთების (გუდაურის მაღლობების) განაშენიანების რეგულირების გეგმა“ აზუსტებს განაშენიანების განვითარებას კონრეტულად აღნიშნული ტერიტორიისთვის.

საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრომ 2019 წლის 11 იანვარს, სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების ჩატარების საჭიროების დადგენის მიზნით, მიმართა საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს „გუდაურის სარეკრეაციო ტერიტორიაზე მდებარე მიწის ნაკვეთების (გუდაურის მალღობების) განაშენიანების რეგულირების გეგმის“ პროექტით და სკრინინგის განცხადებით. იხ. 2019 წლის 15 იანვარს განთავსებული ინფორმაცია სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე: <http://mepa.gov.ge/Ge/PublicInformation/8357> (იხ. ილ.1).

ილ. 1. საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ვებგვერდის ამონაწერი

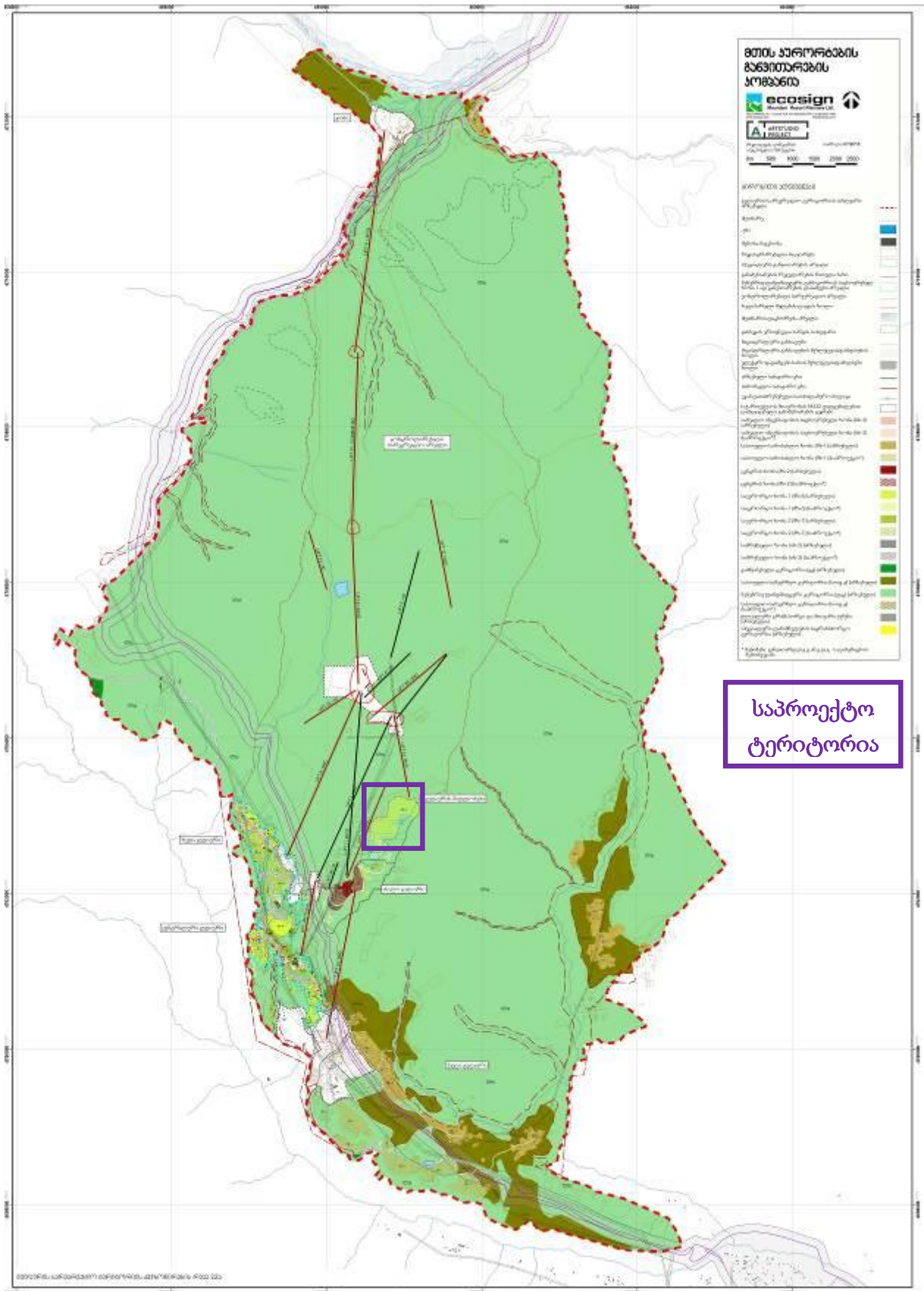
„გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-20 მუხლის მე-5 ნაწილისა და 23-ე მუხლის მე-6 ნაწილის საფუძველზე, საქართველოს სოფლის მეურნეობისა და გარემოს დაცვის მინისტრმა გამოსცა 26/03/2019-ის ბრძანება N2-269 მიღებულ სკრინინგის გადაწყვეტილების თაობაზე: „გუდაურის სარეკრეაციო ტერიტორიაზე მდებარე მიწის ნაკვეთების (გუდაურის მალღობების) განაშენიანების რეგულირების გეგმის“

სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასებისადმი დაქვემდებარების და გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის 24-ე მუხლის შესაბამისად სკოპინგის განცხადების სამინისტროში წარდგენის შესახებ. „გუდაურის სარეკრეაციო ტერიტორიაზე მდებარე მიწის ნაკვეთების (გუდაურის მაღლობების) გრგ“ წარმოადგენს სტრატეგიულ დოკუმენტს იმ მოთხოვნების შესაბამისად, როგორც ამას განსაზღვრავს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსი“ და შესაბამისად დამტკიცებამდე საჭიროებს სტრატეგიულ გარემოსდაცვით შეფასების ჩატარებას. სგშ-ის მიმართ მოთხოვნები ძირითადად განისაზღვრება კოდექსის III თავში „სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასება“, 26-ე მუხლის (სგშ-ის ანგარიში) შესაბამისად.

2019 წლის 3 ივნისს, ძალაში შევიდა „საქართველოს სივრცის დაგეგმარების, არქიტექტურული და სამშენებლო საქმიანობის კოდექსის“ ძირითადი ნაწილი, აგრეთვე, კოდექსით გათვალისწინებული საქართველოს მთავრობის დადგენილებები, მათ შორის: „სივრცის დაგეგმარებისა და ქალაქთმშენებლობითი გეგმების შემუშავების წესის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 3 ივნისის №260 დადგენილება და „ტერიტორიების გამოყენების და განაშენიანების რეგულირების ძირითადი დებულებების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 3 ივნისის №261 დადგენილება.

წინამდებარე დოკუმენტი წარმოადგენს სტრატეგიული დოკუმენტის „გუდაურის სარეკრეაციო ტერიტორიაზე მდებარე მიწის ნაკვეთების (გუდაურის მაღლობების) განაშენიანების რეგულირების გეგმის პროექტის“ სგშ-ის სკოპინგის ანგარიშს, რაც სკოპინგის განცხადების ძირითადი შემადგენელი ნაწილია.

რუკა #1. გუდაურის სარეკრეაციო ტერიტორიის განაშენიანების გეგმა, გრაფიკული ნაწილი, დანართი 4

2. ინფორმაცია დამგეგმავი და უფლებამოსილი ორგანოების შესახებ

გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-3 მუხლის „ზ“ პუნქტის შესაბამისად საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო შეიძლება წარმოადგენდეს „დამგეგმავ ორგანოს“ (ადმინისტრაციული ორგანო ან სხვა უფლებამოსილი ორგანიზაცია, რომელიც, შესაბამისი ნორმატიული აქტის თანახმად, პასუხისმგებელია სტრატეგიული დოკუმენტის მომზადებისთვის). დოკუმენტების დამტკიცებაზე პასუხისმგებელია საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო.

დაგეგმვა ხორციელდება დაგეგმვაზე უფლებამოსილი უწყების, საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს მიერ, კერძო სამართლის იურიდიულ პირზე კერძო პირების მიერ დაკვეთის გაცემის საფუძველზე.

ქვემოთ წარმოდგენილია დამგეგმავი ორგანოს და შემსრულებელი საკონსულტაციო ორგანიზაციების საკონტაქტო დეტალები.

დამგეგმავი ორგანოს საკონტაქტო დეტალები:

დასახელება	საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო
საფოსტო მისამართი	აღ.ყაზბეგის გამზ. №12, ქ.თბილისი, 0160, საქართველო
ტელეფონი	+995 322 51 07 00
ფაქსი	+995 322 51 07 22
ელექტრონული ფოსტა	press@mrdi.gov.ge
წარმომადგენელი პირი	ნინო გვენცაძე
თანამდებობა	სივრცითი დაგეგმარებისა და სამშენებლო პოლიტიკის დეპარტამენტის უფროსი
საკონტაქტო მონაცემები (თუკი განსხვავებულია)	+995 577 17 10 11 n.gventsadze@mrdi.gov.ge

შემსრულებელი საკონსულტაციო ორგანიზაცია და საკონტაქტო დეტალები:

ორგანიზაციის დასახელება	შპს „ბაუ დიზაინი“
საფოსტო მისამართი	შ. რუსთაველის გამზ. 40, თბილისი, საქართველო
ვებ გვერდი	www.baudesign.ge
წარმომადგენელი პირი	მიხეილ ბალიაშვილი
თანამდებობა	დირექტორი
საკონტაქტო მონაცემები (თუკი განსხვავებულია)	+995 598 67 52 22 office@baudesign.ge

სგშ-ს მომზადებაზე პასუხისმგებელი ორგანიზაცია და საკონტაქტო დეტალები:

ორგანიზაციის დასახელება	შპს გის და დისტანციური ზონდირების საკონსულტაციო ცენტრი „გეოგრაფიკი“
წარმომადგენელი პირი	გიორგი გოცირიძე
თანამდებობა	დირექტორი
საფოსტო მისამართი	პეკინის გამზ. 27, მე-5 სართული, 0160 თბილისი,

საქართველო
ტელეფონი +995 32 2 38 25 42
ფაქსი +995 32 2 38 19 48
ელექტრონული ფოსტა office@geographic.ge
ვებ გვერდი www.geographic.ge

უფლებამოსილი ორგანოები

სგშ-ის სფეროში უფლებამოსილ ორგანოებს სახელმწიფოს მხრიდან წარმოადგენენ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო (შემოკლებით „გარემოს სამინისტრო“) და საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო (შემოკლებით „ჯანდაცვის სამინისტრო“).

სგშ-ის პროცესთან მიმართებაში გარემოს და ჯანდაცვის სამინისტროების უფლებამოსილებას თავიანთი კომპეტენციის ფარგლებში განეკუთვნება:

- სტრატეგიული დოკუმენტის სგშ-ისადმი დაქვემდებარების გადაწყვეტილება;
- სკოპინგის დოკუმენტების განხილვა და სკოპინგის დასკვნის გაცემა;
- ინფორმაციის საჯაროობის, გადაწყვეტილების მიღების პროცესში საზოგადოების მონაწილეობისა და გადაწყვეტილებების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;
- სგშ-ის ანგარიშთან და სტრატეგიულ დოკუმენტთან დაკავშირებით რეკომენდაციების შემუშავება და გაცემა.

3. სგშ პროცესი

სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასება რეგულირდება და მის მიმართ მოთხოვნები ძირითადად განსაზღვრულია საქართველოს კანონით „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსი“-ს [N890-III] თავი III („სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასება“), რომელიც ამოქმედდა 2018 წლის 1 ივლისიდან, ხოლო საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს კომპეტენციის ნაწილი ძალაში შევიდა 2018 წლის 31 დეკემბრიდან.

„გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ I თავის, მე-3 მუხლის, ე) პუნქტის მიხედვით სგშ განიმარტება როგორც:

“კოდექსით გათვალისწინებული სტრატეგიული დოკუმენტის განხორციელებით გარემოსა და ადამიანის ჯანმრთელობაზე შესაძლო ზემოქმედების შესწავლისა და ზოგადი პროგნოზირების პროცედურა. სგშ მოიცავს სკოპინგს, სგშ-ის ანგარიშის მომზადებას, საზოგადოების მონაწილეობას, უფლებამოსილ ადმინისტრაციულ ორგანოებთან კონსულტაციების გამართვას და მათგან მიღებული რეკომენდაციებისა და შეფასების შედეგების მხედველობაში მიღებას სტრატეგიული დოკუმენტის მიღებისას/დამტკიცებისას.“

სგშ-ს მიზანია:

- ა) გარემოსა და ადამიანის ჯანმრთელობაზე უარყოფითი ზემოქმედების მინიმუმამდე შემცირება;
- ბ) სტრატეგიული დოკუმენტის მომზადებისა და მიღების/დამტკიცების პროცესში საზოგადოების მონაწილეობის უზრუნველყოფა;
- გ) სტრატეგიულ დოკუმენტზე გადაწყვეტილების მიღების პროცესში გარემოსდაცვითი და ადამიანის ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული ასპექტების გათვალისწინება;
- დ) სტრატეგიულ დოკუმენტზე გადაწყვეტილების მიღების პროცესში, საჭიროების შემთხვევაში, გარემოზე ტრანსსასაზღვრო ზემოქმედების შეფასების პროცედურის განხორციელება.

„გარემოსდაცვით შეფასების კოდექსის“, თავი III, მუხლი 20, მე-4 პუნქტის მიხედვით: სგშ სავალდებულოა ისეთი „სტრატეგიული დოკუმენტებისთვის“ და სტრატეგიულ დოკუმენტში მნიშვნელოვანი ცვლილებისთვის, რომლებითაც დგინდება სამომავლო განვითარების ჩარჩო კოდექსის I და II დანართში განსაზღვრული საქმიანობებისთვის და კოდექსის მუხლი 20, მე-4 პუნქტში ჩამოთვლილი სექტორებიდან, მათ შორისაა: **ლ) დაგეგმარება და სივრცითი მოწყობა.**

გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის 22-ე მუხლის შესაბამისად **სგშ-ის ეტაპებია:**

- ა) სგშ-ის პროცესის ინიცირება დამგეგმავი ორგანოს განცხადებით გარემოს და ჯანდაცვის სამინისტროების წინაშე;
- ბ) სკრინინგის პროცედურა და/ან სკოპინგის ანგარიშის წარდგენა;
- გ) სგშ-ის ანგარიშის მომზადება;
- დ) საზოგადოების მონაწილეობის ორგანიზება;
- ე) საზოგადოების მონაწილეობის შედეგების გათვალისწინება სგშ-ში;
- ვ) გარემოს და ჯანდაცვის სამინისტროების მიერ რეკომენდაციების გამოცემა სგშ-ის ანგარიშთან და სტრატეგიულ დოკუმენტთან დაკავშირებით.

3.1 ინიცირება

როგორც ეს მე-2 თავშია აღნიშნული, დამგეგმავ ორგანოს წარმოადგენს საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო, რომელიც, შესაბამისად, ახდენს სგშ-ის პროცესის ინიცირებას სკრინინგის და/ან სკოპინგის განცხადებით გარემოს და ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროების წინაშე.

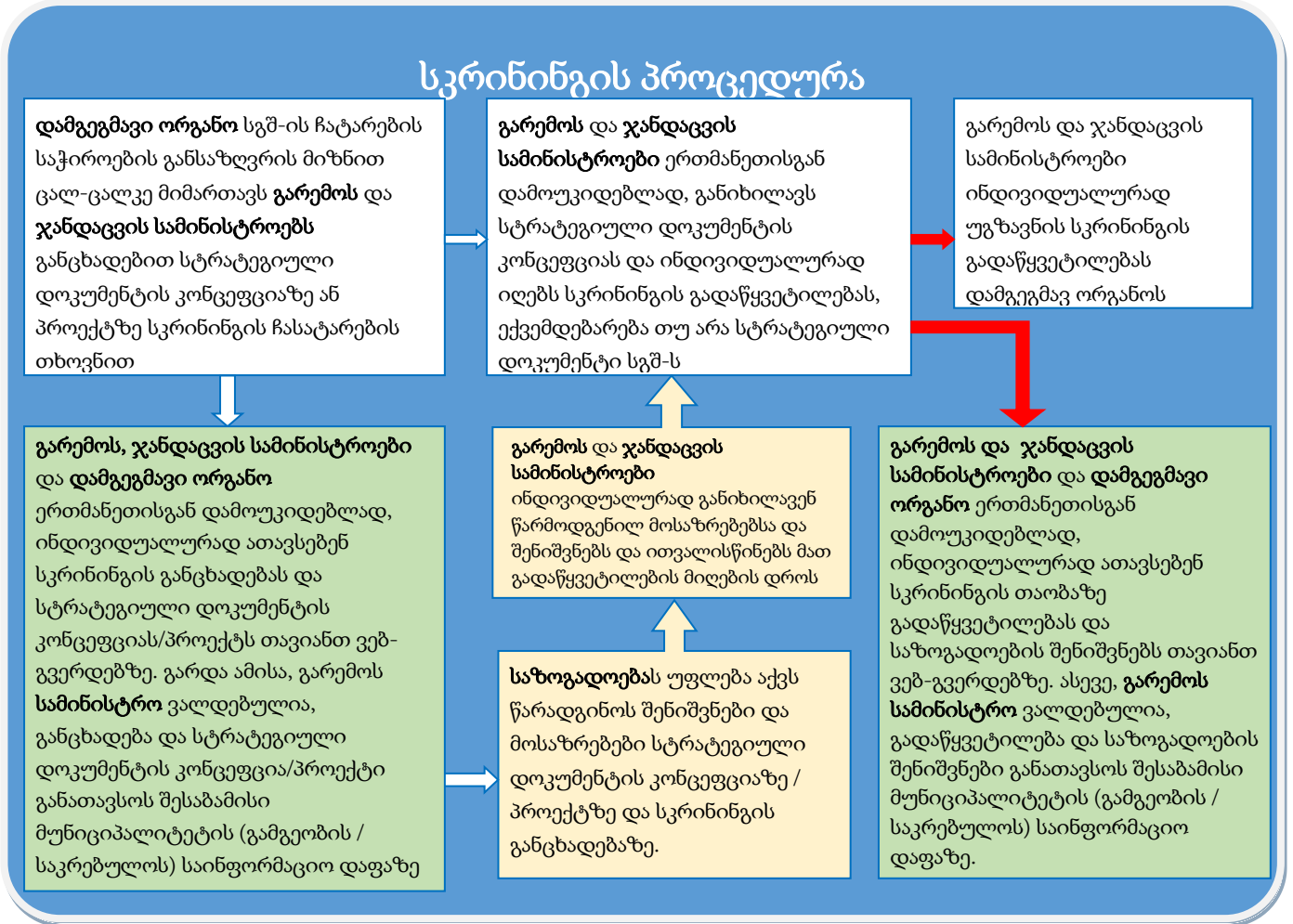
3.2 სკრინინგი

სკრინინგის პროცედურით დგინდება სგშ-ის მომზადების საჭიროება და მიიღება შესაბამისი გადაწყვეტილება ორი პასუხისმგებელი (გარემოს და ჯანმრთელობის დაცვის) სამინისტროს მიერ, თავიანთი კომპეტენციის ფარგლებში ინდივიდუალურად სტრატეგიული დოკუმენტის სგშ-ისამდი დაქვემდებარების თაობაზე. რამდენადაც დაგეგმარების და სივრცითი მოწყობის სტრატეგიული დოკუმენტები „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ შესაბამისად ცალსახად ექვემდებარება სგშ-ის პროცედურას (იხ. გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მუხლი 20, პუნქტი 4, ქვეპუნქტი „ლ“), გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის 24-ე მუხლის მე-6 პუნქტის შესაბამისად დამგეგმავი ორგანო უფლებამოსილია გარემოს და ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროებს ერთდროულად წარუდგინოს სკრინინგისა და/ან სკოპინგის განცხადებები და სკოპინგის ანგარიში. თუ სკრინინგის პროცედურით დგინდება, რომ დოკუმენტი ექვემდებარება სგშ-ს, იმავე გადაწყვეტილებაში მიეთითება აგრეთვე სკოპინგის დასკვნის გაცემის მიზნით ადმინისტრაციული წარმოების დაწყების შესახებ. ქვემო მოცემულ სქემა #1-ზე წარმოდგენილია სგშ-ს სკრინინგის პროცედურა.

აღსანიშნავია ის გარემოება, რომ დამგეგმავმა ორგანომ სგშ-ს ჩატარების საჭიროების განსაზღვრისათვის „გუდაურის სარეკრეაციო ტერიტორიაზე მდებარე მიწის ნაკვეთების (გუდაურის მალღობების) განაშენიანების რეგულირების გეგმის“ თაობაზე მიმართა განსახილველად სკრინინგის დოკუმენტაციის სრული პაკეტით გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს 2019 წლის 11 იანვარს.

კოდექსის” მე-20 მუხლის მე-5 ნაწილისა და 23-ე მუხლის მე-6 ნაწილის საფუძველზე გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის სკრინინგის გადაწყვეტილების

თანახმად „გუდაურის სარეკრეაციო ტერიტორიაზე მდებარე მიწის ნაკვეთების (გუდაურის მაღლობების) განაშენიანების რეგულირების გეგმა“ დაექვემდებარა სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების პროცედურას და შესაბამისად შემდგომ ეტაპზე გარემოს და ჯანდაცვის სამინისტროებს უნდა წარედგინოს კოდექსის 24-ე მუხლის შესაბამისად სკოპინგის განცხადება.

სქემა #1. სკრინინგის პროცედურა

აღსანიშნავია მნიშვნელოვანი საკითხი, რომელიც ეხება „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ 26-ე მუხლის მე-4 პუნქტის მოთხოვნას, რომლის თანახმადაც „სგშ-ის ანგარიშის მომზადებისას გათვალისწინებული უნდა იქნეს შესაბამის სექტორში სგშ-ისადმი დაქვემდებარებული დოკუმენტების იერარქიული სისტემა და ამ თვალსაზრისით სათანადო კვლევების დუბლირების თავიდან აცილების საჭიროება.“

3.3 სკოპინგი

სკოპინგის პროცესი აღწერილია გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის 24-ე და 25-ე მუხლებში. კერძოდ, დამგეგმავი ორგანო, შემდგომისდაგვარად ადრეულ ეტაპზე, მაგრამ არაუგვიანეს სტრატეგიული დოკუმენტის სამუშაო ვერსიის მომზადებისა, სკოპინგის დასკვნის გაცემის მიზნით გარემოს და ჯანდაცვის სამინისტროებს მიმართავს

სკოპინგის განცხადებით, რომელსაც თან ერთვის სტრატეგიული დოკუმენტის კონცეფცია ან სამუშაო ვერსია, ხოლო დამგეგმავი ორგანო უზრუნველყოფს სკოპინგის განცხადებისა და თანდართული დოკუმენტების თავის ვებგვერდზე განთავსებას.

სკოპინგის განცხადების მომზადება სასურველია სკოპინგის ანგარიშის სახით, რომელიც შემოხსენებული 24-ე მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად უნდა მოიცავდეს:

- ა) ინფორმაციას დამგეგმავი ორგანოს შესახებ;
- ბ) მოკლე ინფორმაციას სტრატეგიული დოკუმენტის, აგრეთვე იმ გეოგრაფიული არეალის და შესაბამისი დასახლებული პუნქტების შესახებ, სადაც დაგეგმილია სტრატეგიული დოკუმენტის განხორციელება;
- გ) მოკლე ინფორმაციას გარემოზე (მათ შორის, დაცულ ტერიტორიებზე, აგრეთვე იმ ტერიტორიაზე ან/და ლანდშაფტზე, რომელსაც მინიჭებული აქვს ადგილობრივი ან/და საერთაშორისო მნიშვნელობის სტატუსი) და ადამიანის ჯანმრთელობაზე შესაძლო ზემოქმედების მასშტაბის შესახებ;
- დ) ზოგად ინფორმაციას გარემოსა და ადამიანის ჯანმრთელობაზე შესაძლო ტრანსსასაზღვრო ზემოქმედების შესახებ;
- ე) სტრატეგიული დოკუმენტით გათვალისწინებული ღონისძიებების შესაძლო ალტერნატივების ზოგად აღწერას;
- ვ) ინფორმაციას გარემოზე შესაძლო ზემოქმედების სახეების შესახებ, რომლებიც დაექვემდებარება შესწავლას და სგშ-ის ანგარიშში ასახვას;
- ზ) სტრატეგიული დოკუმენტის სხვა სტრატეგიულ დოკუმენტთან მიმართებას;
- თ) ზოგად ინფორმაციას სგშ-ის პროცესში ჩასატარებელი საბაზისო კვლევების შესახებ;
- ი) იმ ღონისძიებების საორიენტაციო ჩამონათვალს, რომლებიც დაგეგმილია სტრატეგიული დოკუმენტის განხორციელების შემთხვევაში შესაძლო უარყოფითი ზემოქმედების თავიდან აცილების, შერბილებისა და კომპენსირებისათვის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში).

წინამდებარე სკოპინგის სრული დოკუმენტაცია, რომელიც მოიცავს სკოპინგის განცხადებას, სკოპინგის ანგარიშთან და სტრატეგიული დოკუმენტის სტრატეგიული განვითარების ხედვასთან (კონცეფციასთან) ერთად, წარდგენიდან 3 დღის ვადაში ექვემდებარება გამოქვეყნებას დამგეგმავი ორგანოს ვებგვერდზე და საზოგადოების მხრიდან წინადადებების და შენიშვნების წარმოდგენას 15 დღის განმავლობაში.

სკოპინგის განცხადების წარდგენის თარიღიდან არაუადრეს 20 და არაუგვიანეს 25 დღისა ორივე სამინისტრო ინდივიდუალურად გასცემენ სკოპინგის დასკვნებს. **სკოპინგის დასკვნით** განისაზღვრება აგრეთვე სგშ-ის ანგარიშის მომზადებისთვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი. დასკვნა

დამგეგმავ ორგანოს მიეწოდება 3 დღის ვადაში. სკოპინგის დასკვნა ძალაშია 5 წლის განმავლობაში.

სკოპინგის განცხადების/ანგარიშის მიმართ გაცემული სკოპინგის დასკვნის საფუძველზე მომზადებული სგშ-ის ანგარიშის შინაარსი, მისი განხილვა და საბოლოო რეკომენდაციები გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის 26-ე და 27-ე მუხლებითაა განსაზღვრული, ხოლო 28-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის შესაბამისად, სტრატეგიული დოკუმენტი შეიძლება მიღებულ/დამტკიცებულ იქნეს მხოლოდ გარემოს და ჯანდაცვის სამინისტროების მიერ სგშ-ის ანგარიშთან და სტრატეგიული დოკუმენტის პროექტთან დაკავშირებით რეკომენდაციების გაცემის შემდეგ.

3.4 სგშ ანგარიში

სკოპინგის განცხადების/ანგარიშის მიმართ გაცემული სკოპინგის დასკვნის საფუძველზე მომზადებული სგშ-ის ანგარიშის შინაარსი, მისი განხილვა და საბოლოო რეკომენდაციები კოდექსის 26-ე და 27-ე მუხლებითაა განსაზღვრული, ხოლო 28-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის შესაბამისად, სტრატეგიული დოკუმენტი შეიძლება მიღებულ/დამტკიცებულ იქნეს მხოლოდ გარემოს და ჯანდაცვის სამინისტროების მიერ სგშ-ის ანგარიშთან და სტრატეგიული დოკუმენტის პროექტთან დაკავშირებით რეკომენდაციების გაცემის შემდეგ.

აღსანიშნავი და გასათვალისწინებელია, კოდექსის 26-ე მუხლის მე-3 და მე-4 პუნქტების თანახმად, რომ „სგშ-ის ანგარიშის დეტალიზაციის ხარისხი უნდა შეესაბამებოდეს სტრატეგიული დოკუმენტის დეტალიზაციის ხარისხსა და შინაარსს“, ხოლო „სგშ-ის ანგარიშის მომზადებისას გათვალისწინებული უნდა იქნეს შესაბამის სექტორში სგშ-ისადმი დაქვემდებარებული დოკუმენტების იერარქიული სისტემა და ამ თვალსაზრისით სათანადო კვლევების დუბლირების თავიდან აცილების საჭიროება“.

3.5 საზოგადოების მონაწილეობა და შედეგების გათვალისწინება

გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის 27-ე მუხლის მოთხოვნების თანახმად, სგშ-ის ანგარიშის პროექტის განსახილველად წარდგენიდან 3 დღის ვადაში უფლებამოსილი ორგანოები (გარემოს და ჯანდაცვის სამინისტროები) და დამგეგმავი ორგანო თავიანთ ვებგვერდებზე განათავსებენ განსახილველად წარდგენილ დოკუმენტაციას, რომელიც უნდა შეიცავდეს ასევე ინფორმაციას საჯარო განხილვის ჩატარების სავარაუდო დროის, ადგილისა და წესის შესახებ.

საჯარო განხილვის შესახებ განცხადების გამოქვეყნებას (ჩატარებამდე არაუგვიანეს 30 დღისა) და საჯარო განხილვის ორგანიზებას დამგეგმავი ორგანო უზრუნველყოფს. დამგეგმავი ორგანო შეხვედრის ჩატარებიდან 5 დღის ვადაში უზრუნველყოფს ასევე

საჯარო შეხვედრის ოქმის მომზადებას და წარდგენას უფლებამოსილი ორგანოებისადმი.

სგშ-ის დოკუმენტაციის გამოქვეყნებიდან 40 დღის ვადაში საზოგადოებას უფლება აქვს უფლებამოსილ ორგანოებს წარუდგინოს მოსაზრებები და შენიშვნები სგშ-ის ანგარიშთან და სტრატეგიული დოკუმენტის პროექტთან დაკავშირებით, რასაც, შესაბამისი საფუძვლის არსებობის შემთხვევაში, უფლებამოსილი ორგანოები მხედველობაში იღებენ მათ გადაწყვეტილების მიღების პროცესში.

3.6 უფლებამოსილი ორგანოების რეკომენდაციები

სგშ-ის დოკუმენტაციის რეგისტრაციიდან არაუადრეს 51-ე დღისა და არაუგვიანეს 55-ე დღისა უფლებამოსილი ორგანოები თავიანთი კომპეტენციის ფარგლებში გასცემენ შესაბამის რეკომენდაციებს სგშ-ის ანგარიშთან და სტრატეგიული დოკუმენტის პროექტთან დაკავშირებით და 3 დღის ვადაში უგზავნიან დამგეგმავ ორგანოს, ხოლო 5 დღის ვადაში განათავსებენ საკუთარ ვებგვერდებზე.

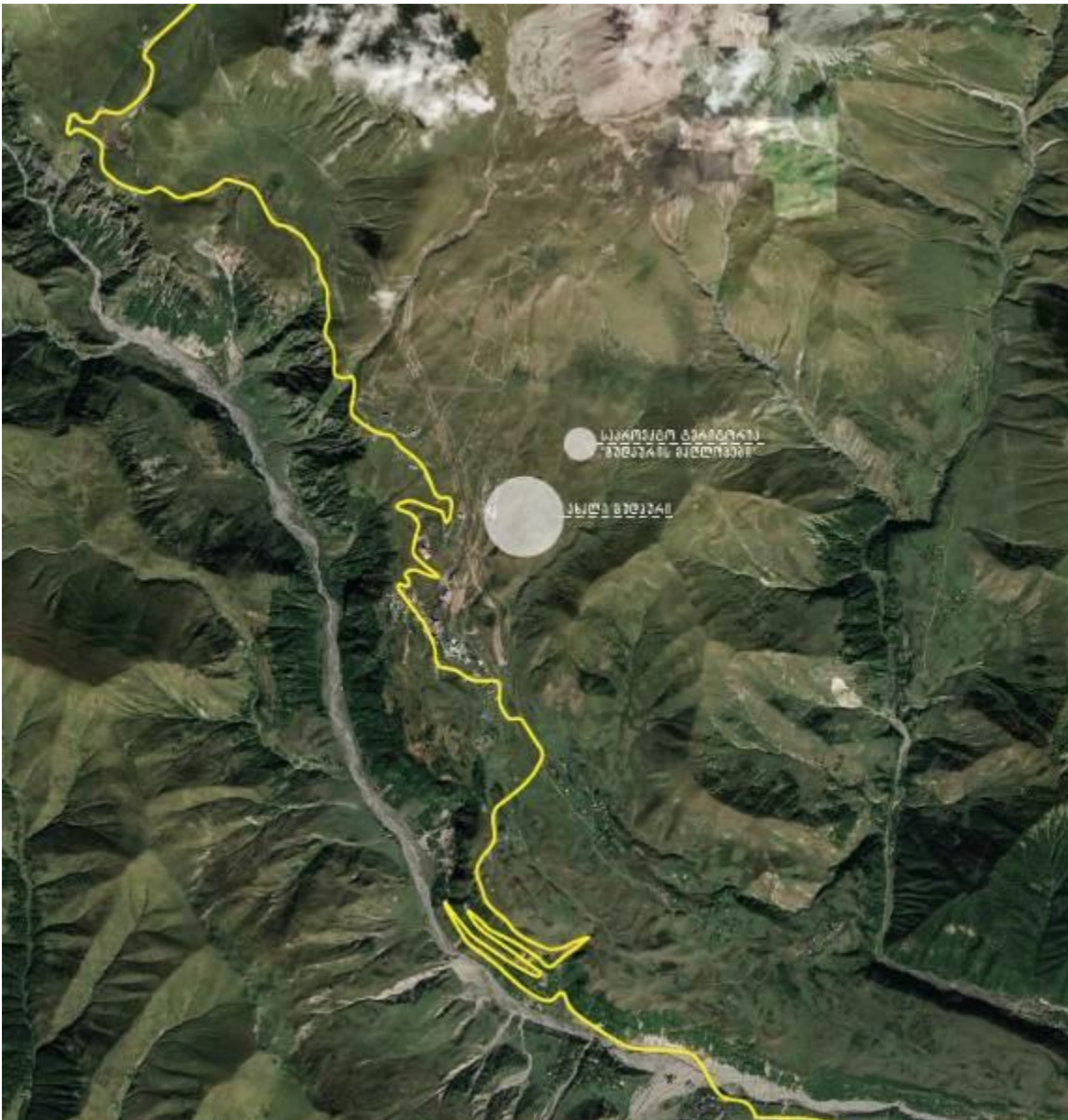
გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის 28-ე მუხლის მოთხოვნის თანახმად, სტრატეგიული დოკუმენტი შეიძლება მიღებულ/დამტკიცებულ იქნეს მხოლოდ უფლებამოსილი ორგანოების მიერ სგშ-ის ანგარიშთან და სტრატეგიული დოკუმენტის პროექტთან დაკავშირებით რეკომენდაციების გაცემის შემდეგ. ამასთან, შესაბამისი საფუძვლის არსებობის შემთხვევაში, დამგეგმავი ორგანო ვალდებულია გაითვალისწინოს რეკომენდაციები სტრატეგიული დოკუმენტის საბოლოოდ დამუშავების და მიღების/დამტკიცების დროს. დაბოლოს, მიღებულ გადაწყვეტილებას სათანადო დასაბუთებებით თან უნდა დაერთოს ინფორმაცია საზოგადოების მოსაზრებების და უფლებამოსილი ორგანოების რეკომენდაციების განხილვის თაობაზე.

4. ინფორმაცია სტრატეგიული დოკუმენტის შესახებ

4.1 სტრატეგიული დოკუმენტის დასახელება

გუდაურის სარეკრეაციო ტერიტორიაზე მდებარე მიწის ნაკვეთების (გუდაურის მაღლობების) განაშენიანების რეგულირების გეგმა წარმოადგენს სტრატეგიულ დოკუმენტს, რომლიც ადგენს 19 მიწის ნაკვეთით შემდგარი ტერიტორიისთვის მიწათსარგებლობის ზონებს და აზუსტებს ცალკეული გეგმარებითი ერთეულების, განაშენიანების არქიტექტურულ-გეგმარებით და სივრცით-მოცულობით მახასიათებლებს, შენობების განთავსებას, მათ გეგმარებით პარამეტრებს, რელიეფის ორგანიზებას, ტერიტორიების კეთილმოწყობასა და გამწვანებას, საინჟინრო და სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურით უზრუნველყოფას (იხ. რუკა #2. საპროექტო ტერიტორიის მდებარეობა).

რუკა #2. საპროექტო ტერიტორიის მდებარეობა

გრგ-ს შესრულება სავალდებულოა ყველა სახელმწიფო, ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოსა და დაწესებულებისათვის და სახელმწიფოს მიერ საქართველოს კანონმდებლობის ან ადმინისტრაციული აქტის საფუძველზე შექმნილი საჯარო სამართლის იურიდიული პირისათვის, აგრეთვე ფიზიკური და კერძო სამართლის იურიდიული პირებისათვის და იგი მშენებლობის ნებართვის გაცემის შესახებ გადაწყვეტილების მიღების საფუძველია.

გუდაურის სარეკრეაციო ტერიტორიის გენერალური გეგმის და განაშენიანების გეგმის განაშენიანების მართვის რეგლამენტები (გუდაურის გენერალური გეგმის დანართი 1 და 2) აღგენენ და აზუსტებენ გუდაურისთვის დამახასიათებელი განაშენიანების სპეციფიკური პირობებს, უძრავი ქონების გამოყენების ნებადართული სახეობების ძირითადი და საგამონაკლისო ჩამონათვალს, განაშენიანების სახეობას, განაშენიანების ძირითად პარამეტრებს, ტერიტორიის რეგულირების განსაკუთრებულ შემთხვევებსა და პირობებს, რომელიც დამტკიცებულია საქართველოს მთავრობის მიერ 2019 წლის 2 დეკემბრის #587 დადგენილებით.

ხელშეკრულების პირობების შესაბამისად პროექტი მოიცავს შემდეგ ეტაპებს:

ეტაპი 1: განაშენიანების რეგულირების გეგმის გეგმარებითი დავალების შედგენისათვის, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი დოკუმენტაციის მომზადება და შესაბამის ადმინისტრაციულ ორგანოში წარდგენა; რაც წარმოადგენს წინასაპროექტო კვლევასა და სტრატეგიული განვითარების ხედვის (კონცეფციის) შემუშავებას; ასევე, აღნიშნულ ეტაპზე ხორციელდება სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების (სგშ) სკრინინგის განცხადების მომზადება სგშ-ს საჭიროების განსაზღვრის მიზნით და გარემოს დაცვისა და ჯანდაცვის სამინისტროებში წარდგენა სკრინინგის გადაწყვეტილების მიღებისათვის.

სკრინინგის გადაწყვეტილება თანახმად, „გუდაურის სარეკრეაციო ტერიტორიაზე მდებარე მიწის ნაკვეთების (გუდაურის მაღლობების) განაშენიანების რეგულირების გეგმის“ პროექტი დაექვემდებარა სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების პროცედურას.

ეტაპი 2: შესაბამისი ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გრგ-ს დავალების გაცემის შემდეგ, გრგ-ს პროექტის მომზადება და შესაბამის ადმინისტრაციულ ორგანოში შესათანხმებლად/დასამტკიცებლად წარდგენა. რაც წარმოადგენს, თვითმმართველობის მიერ გასაცემი გეგმარებითი დავალების შემუშავებას და დამტკიცებას; ასევე, სგს-ს სკოპინგის ანგარიშის მომზადებას და გარემოსა და ჯანდაცვის სამინისტროებში წარდგენას სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით (თუ სკრინინგის გადაწყვეტილებით სტრატეგიული დოკუმენტი ექვემდებარება სგშ-ს პროცედურას).

სკოპინგის ანგარიშის მომზადების ეტაპზე „გუდაურის სარეკრეაციო ტერიტორიაზე მდებარე მიწის ნაკვეთების (გუდაურის მაღლობების) განაშენიანების რეგულირების

გეგმ“-ის პროექტი იმყოფება მე-2 ეტაპით განსაზღვრული სამუშაოების განხორციელების პროცესში.

ეტაპი 3: სტრატეგიული დოკუმენტის განაშენიანების რეგულირების გეგმის შემუშავება; აღნიშნული გეგმები არის ქვედა ტაქსონომიური დონე, რომლითაც ხორციელდება განაშენიანების მართვა. ამავე ეტაპზე მზადდება სგმ-ს ანგარიში, რომელიც წარედგინება გარემოსა და ჯანდაცვის სამინისტროებს განსახილველად და რეკომენდაციებისთვის, რომელიც მხედველობაში მიიღება სტრატეგიული დოკუმენტის საბოლოოდ დამუშავებისა და მიღება/დამტკიცების დროს.

4.2 სტრატეგიული დოკუმენტის მომზადების საფუძველი

სტრატეგიული დოკუმენტის მომზადების საფუძველის წარმოდგენს:

- საპროექტო ტერიტორიაზე მდებარე მიწის ნაკვეთების მფლობელებსა და შპს “ბაუ დიზაინი“-ს შორის დადებული ხელშეკრულება გრგ-ს მომზადების და შეთანხმების თაობაზე, გაფორმებული 2018 წლის 15 ივნისს, მომავალში მიწის ნაკვეთების სამშენებლოდ გამოყენების უზრუნველსაყოფად.
- საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 2 დეკემბრის დადგენილება #587 „**გუდაურის სარეკრეაციო ტერიტორიის ქალაქთმშენებლობითი გეგმების დამტკიცების თაობაზე**“;
- გრგ-ს შემუშავებას განსაზღვრავდა 2005 წლის 2 ივნისს #1506 მიღებული საქართველოს კანონი „სივრცითი მოწყობისა და ქალაქთმშენებლობის საფუძველების შესახებ“ (მუხლი 30). აღსანიშნავია, რომ ამჟამად მოქმედებს ახალი საქართველოს კანონი „სივრცის დაგეგმარების, არქიტექტურული და სამშენებლო საქმიანობის კოდექსი“ [2018 წლის 20 ივლისი], რომლის შესაბამისი მუხლები ამოქმედდა 2019 წლის 3 ივნისიდან და ძალადაკარგულად გამოცხდადდა 2005 წლის კანონი (ახალი კოდექსის მუხლი 143);
- „საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 3 ივნისი დადგენილება №260, “სივრცის დაგეგმარებისა და ქალაქთმშენებლობითი გეგმების შემუშავების წესის შესახებ“
- საქართველოს მთავრობის [2019 წლის 3 ივნისი დადგენილება #261, „ტერიტორიების გამოყენების და განაშენიანების რეგულირების ძირითადი დებულებები“, დადგენილება ძალაშია 2019 წლის 3 ივნისიდან;
- საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 31 მაისის დადგენილება №257 „განსაკუთრებული მნიშვნელობის ობიექტების (გარდა რადიაციული ან ბირთვული ობიექტების მშენებლობისა) მშენებლობის ნებართვის გაცემის წესისა და სანებართვო პირობების შესახებ“.
- საქართველოს კანონი „კულტურული მემკვიდრეობის შესახებ“;

- საქართველოს კანონი „საქართველოს ზღვისა და მდინარეთა ნაპირების რეგულირებისა და საინჟინრო დაცვის შესახებ“;
- ქალაქმშენებლობით სფეროსთვის აუცილებელი და გასათვალისწინებელი საკანონმდებლო და ნორმატიული აქტების მოთხოვნები, კონცეფტუალური და კვლევითი ხასიათის დოკუმენტაცია, ანალოგიური გეგმარებითი სამუშაოების გამოცდილება.

4.3 სტრატეგიული დოკუმენტის მიზანი

დოკუმენტაციის შემუშავების მიზნებია:

- მიწათსარგებლობის ზონების და ცალკეული გეგმარებითი ერთეულების დაზუსტება, განაშენიანების არქიტექტურულ-გეგმარებით და სივრცით-მოცულობით მახასიათებლების და შენობა-ნაგებობების განთავსება, მათი გეგმარებითი პარამეტრების განსაზღვრა.
- ჯანსაღი, უსაფრთხო და მოხერხებული ტურისტულ-სარეკრეაციო გარემოს და პირობების შექმნა;
- მდგრადი განვითარების მიზნით, ფიზიკური და იურიდიული პირების, ადგილობრივი და თვითმმართველობის ინტერესების ურთიერთშეთანხმება ტერიტორიების გამოყენებისა და განვითარების საკითხებში;
- მიწათსარგებლობის ზონებისა, ქვეზონებისა და ცალკეული გეგმარებითი ერთეულების დადგენა.
- დაადგინოს კონკრეტული ქალაქმშენებლობითი პირობები, მათ შორის: ფუნქციურ ქვეზონებს და მათში ტერიტორიის გამოყენების სახეობები, განაშენიანების რეგულირების პარამეტრებს, განაშენიანების სახეობები (პერიმეტრული, ჯგუფური, თავისუფალი, კომბინირებული და სხვა), სხვა ასპექტები, რომლებიც დადგენილია გუდაურის სარეკრეაციო ტერიტორიის ქალაქმშენებლობითი გეგმებით.

4.4 სტრატეგიული დოკუმენტის განხორციელების გეოგრაფიული არეალი

საპროექტო ტერიტორია მდებარეობს დუშეთის რაონში, გუდაურის სარეკრეაციო ტერიტორიაზე (ე.წ. გუდაურის მაღლობები - მთა „ვარცლა“). საპროექტო ტერიტორიის ფართობი შეადგენს 535,986 მ² (53 ჰექტარი და 5986 მ²).

მოკლე მიმოხილვითი ინფორმაცია:

მანძილი თბილისიდან – 120 კმ.

სიმაღლე ზღვის დონიდან: 2200-2500 მ.

რელიეფი: მთაგორიანი.

კლიმატი: ზომიერად ნოტიო მაღალი მთის ჰავა. ზამთარი ცივი, მშრალი, მაღალი თოვლის საფრით. იანვრის საშ. ტემპერატურა -6°C. ზაფხული გრილი. აგვისტოს საშ. ტემპერატურა 13° C.

ნალექების წლიური რაოდენობა: 1000 მმ.

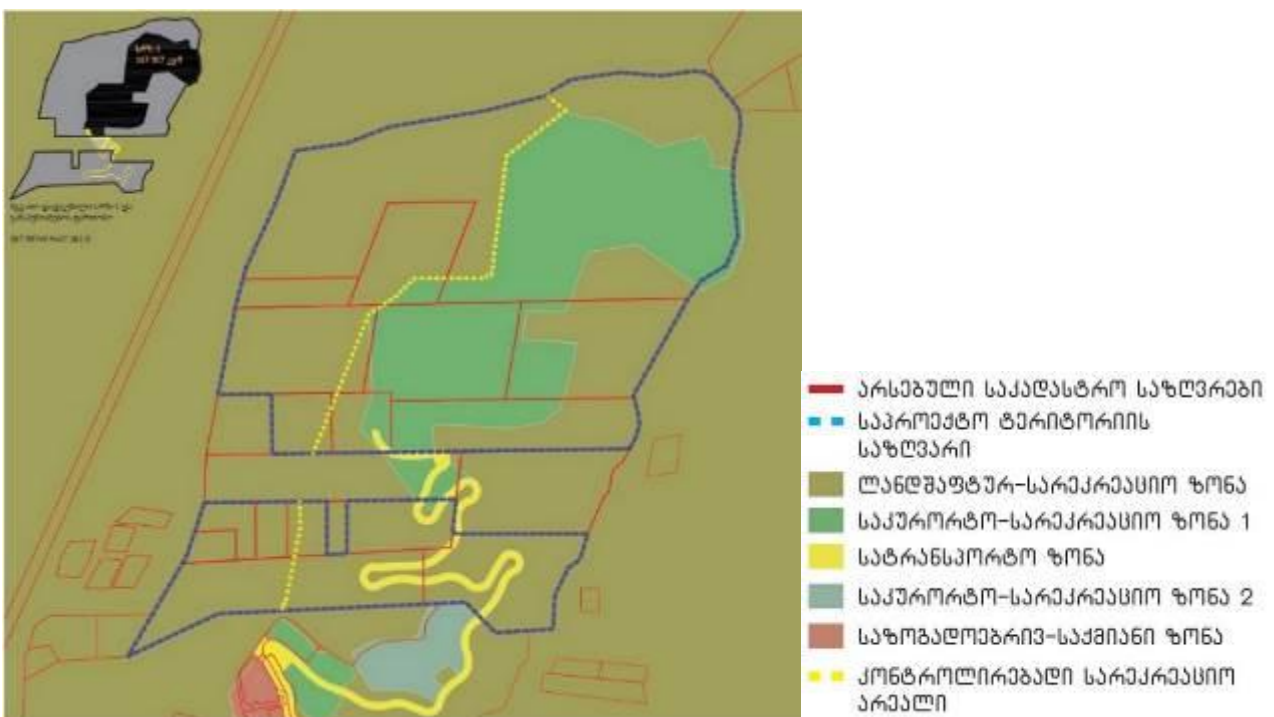
მზის ნათების ხანგრძლივობა წელიწადში: 2000 სთ.

სეისმურობა - საქართველოში ამჟამად მოქმედი სეისმური საშიშროების რუკის მიხედვით საპროექტო ტერიტორია მაკროსეისმური ინტენსივობით 9 ბალიან (MSK სკალა) ზონაში ხვდება.

4.5 სტრატეგიული დოკუმენტის დახასიათება, სქემატური გეგმა, საქმიანობის და მისი გავრცელების საზღვრები

პროექტით შემოთავაზებულია საპროექტო ტერიტორიის განვითარება 3 ზონად: საკურორტო-რეკრეაციული ზონა 1 (საპროექტო ტერიტორიის ფართობის 50%), ლანდშაფტურ-სარეკრეაციო ზონა და სატრანსპორტო ზონა 1, ისე როგორც ეს ასახული იყო გუდაურის გენერალურ გეგმაში, სადაც, 355,280 მ² ტერიტორიაზე ვრცელდება ლანდშაფტურ სარეკრეაციო ზონა (საპროექტო ტერიტორიის 66.7%), 9,799 მ² ტერიტორიაზე სატრანსპორტო ზონა 1 (საპროექტო ტერიტორიის 5.8%), ხოლო 167,907 მ² ტერიტორიაზე საკურორტო რეკრეაციული ზონა 1 (სრზ-1, საპროექტო ტერიტორიის 47.3%) და ვრცელდება შემდეგი ქალაქმშენებლობითი პარამეტრები: კ1 მაქსიმალური კოეფიციენტი - 0.4, კ2 მაქსიმალური კოეფიციენტი არ არის დადგენილი, კ3 მინიმალური კოეფიციენტი - 0.3, შენობის მაქსიმალური სიმაღლე - 8 მ კედლის მაქსიმალური სიმაღლე, 10 მ კეხის მაქსიმალური სიმაღლე (იხ. სქემა 2). იხ. სქემა #1.

სქემა 1. გუდაურის გენერალური გეგმით განსაზღვრული ზონები

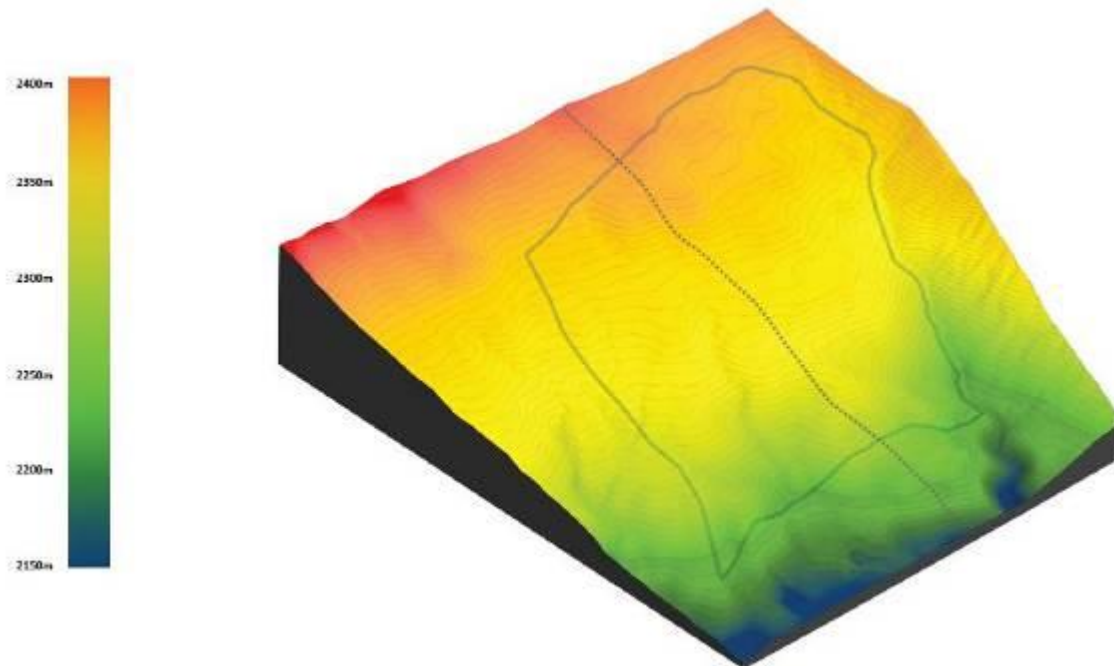
როგორც სქემიდან ჩანს ტერიტორიის ცენტრალურსა და ჩრდ.-აღმ. ნაწილში ვრცელდება საკურორტო რეკრეაციული ზონა 1 (სრზ-1), ხოლო დანარჩენ ნაწილებზე ლანდშაფტურ-სარეკრეაციო ზონა (ლსზ), ტერიტორიაზე ასევე ფიქსირდება სატრანსპორტო ზონა, რომელიც გათვალისწინებულია საპროექტოდ წარმოდგენილი ტერიტორიის გეგმაში. საპროექტო ტერიტორიის აღმოსავლეთ ნაწილში მდებარეობს ხევი, დასავლეთ ნაწილში არსებული საბაგრო ხაზი და სათხილამურო ტრასები, აღნიშნული სათხილამურო ტრასები მაქსიმალურად გამოყენებულია საპროექტო გადაწყვეტებში და დაგეგმარებისას გამოყენებულია ski-in/ski-out. ჩრდილოეთით ტერიტორიას ესაზღვრება გაუნაშენიანებელი ტერიტორია და სათხილამურო ტრასები. საპროექტო ტერიტორიის დასავლეთ ნაწილში გეგმერალური გეგმით დადგენილია კონტროლირებადი სარეკრეაციო არეალი, რომელიც გათვალისწინებული იქნება შემუშავების ეტაპზე მყოფ გეგმაში.

რუკა #2. ტოპოგრაფიული გეგმა

განსახილველად წარმოდგენილი „გუდაურის სარეკრეაციო ტერიტორიაზე მდებარე მიწის ნაკვეთების (გუდაურის მაღლობების) განაშენიანების რეგულირების გეგმის“ პროექტი მომზადდა, 2018 წლის 12 ივნისის №331 დადგენილებით დამტკიცებულ - „გუდაურის სარეკრეაციო ტერიტორიის მიწათსარგებლობის გენერალური გეგმის“ ფარგლებში. საპროექტო ტერიტორია წარმოადგენს გუდაურის სარეკრეაციო ტერიტორიას, კერძოდ კი ე.წ. „გუდაურის მაღლობებს“, რომელიც მდებარეობს „ახალი გუდაურის“ ჩრდილოეთით. გრგ აკონკრეტებს და დეტალურ განაშენიანების გეგმარებას წარმოადგენს საპროექტო ტერიტორიისთვის და ასევე ადგენს რეგულირების წესებს.

საპროექტო ტერიტორიის რელიეფი რთულია: შედარებით ვაკე ადგილები გვხვდება ტერიტორიის ცენტრალურსა და ჩრდილო აღმოსავლეთ ნაწილებში (იხ. სქემა 2).

სქემა 2. საპროექტო ტერიტორიის ტოპოგრაფია

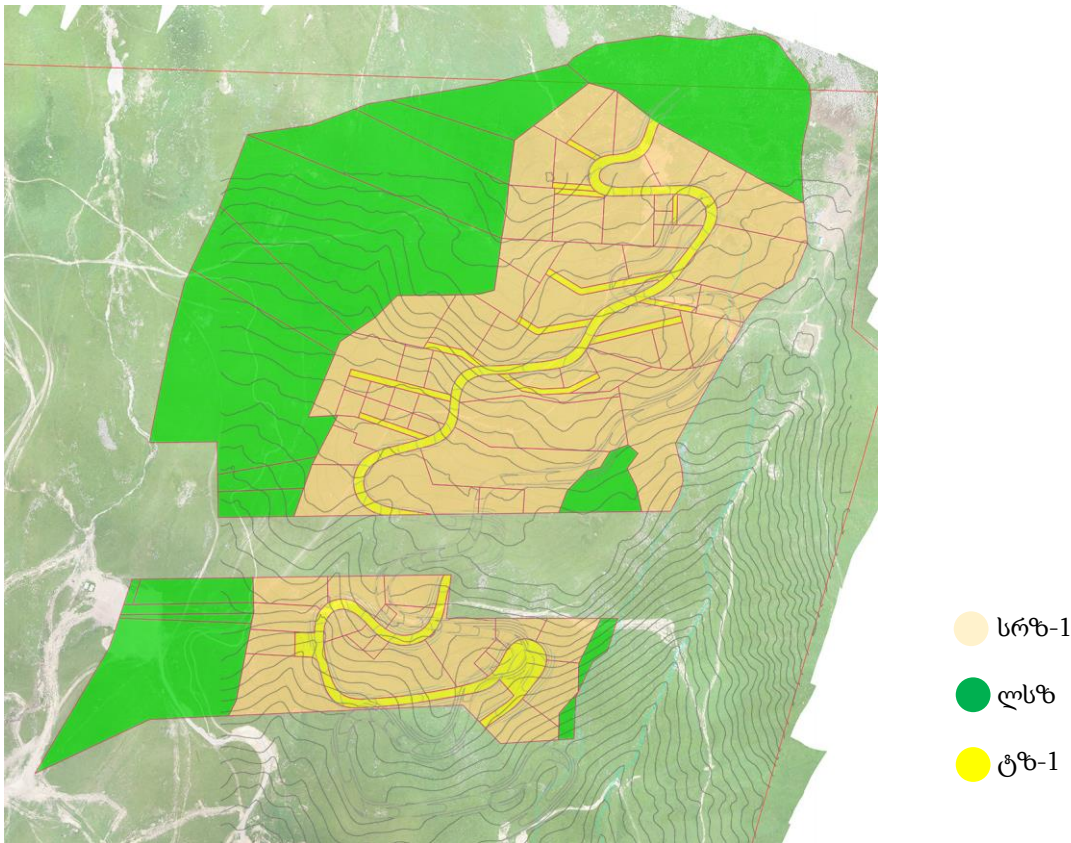
„გუდაურის სარეკრეაციო ტერიტორიაზე მდებარე მიწის ნაკვეთების (გუდაურის მაღლობები) განაშენიანების რეგულირების გეგმა“ მთლიანობაში ითვალისწინებს:

- შენობების ფუნქციები განისაზღვრა როგორც საცხოვრებელი სახლებით, ისე სასტუმროებით, ხოლო მათი ნაწილის პირველი სართულები დათმობილი იქნება საზოგადოებრივი დანიშნულების ობიექტებისათვის.
- საპროექტო ტერიტორიაზე, დღეის მდგომარეობით არის გრუნტის გზა. საპროექტო ტერიტორიის სამხრეთით მდებარეობს ე.წ. „ახალი გუდაურის“ ტერიტორია, რომლისთვისაც შემუშავებულია და შეთანხმებულია განაშენიანების რეგულირების გეგმა (გრგ) სასტუმროებისა და საცხოვრებელი სახლებისათვის (მესაკუთრე: კომპანია „რედკო“). ზემოაღნიშნულ გრგ-სა და მთავრობის მიერ 2019 წლის 2 დეკემბერს #587 დადგენილებით დამტკიცებული „გუდაურის სარეკრეაციო ტერიტორიის გენერალური

გეგმის“ მიხედვით, საპროექტო ტერიტორიაზე მისასვლელად უნდა იყოს გათვალისწინებული სამხრეთ აღმოსავლეთიდან საავტომობილო გზა, რაც ერთგვარად არის “რედკოს” გზის გაგრძელება.

- გენერალური გეგმით დადგენილი პარამეტრებიდან გამომდინარე, საპროექტო ტერიტორიაზე ჯამური განაშენიანების ფართობი შეადგენს 67,162.8 მ²-ს.

- დაგეგმარების ეტაპზე არებული გეგმის მიხედვით, განისაზღვრა საკურორტო რეკრეაციული ზონა-1 (სრზ-1)-ის ფართობის გაზრდა 98,577 მ²-ით. შესაბამისად ნაცვლად 167,907 მ² ტერიტორიისა განაშენიანდება 267993 მ². თუმცა, განაშენიანების რეგულირების მიხედვით, სრზ-1 ტერიტორიაზე ნაცვლად კ1 - 0.4 კოეფიციენტისა, დადგენილი იქნება კ1 - 0.2 კოეფიციენტი. შესაბამისად, ნაცვლად განაშენიანების ჯამური ფართობისა 67,162.8 მ, მივიღებთ 53,599 მ² (იხ. სქემა 3).

სქემა 3. განაშენიანების რეგულირების გეგმით განსაზღვრული ზონები

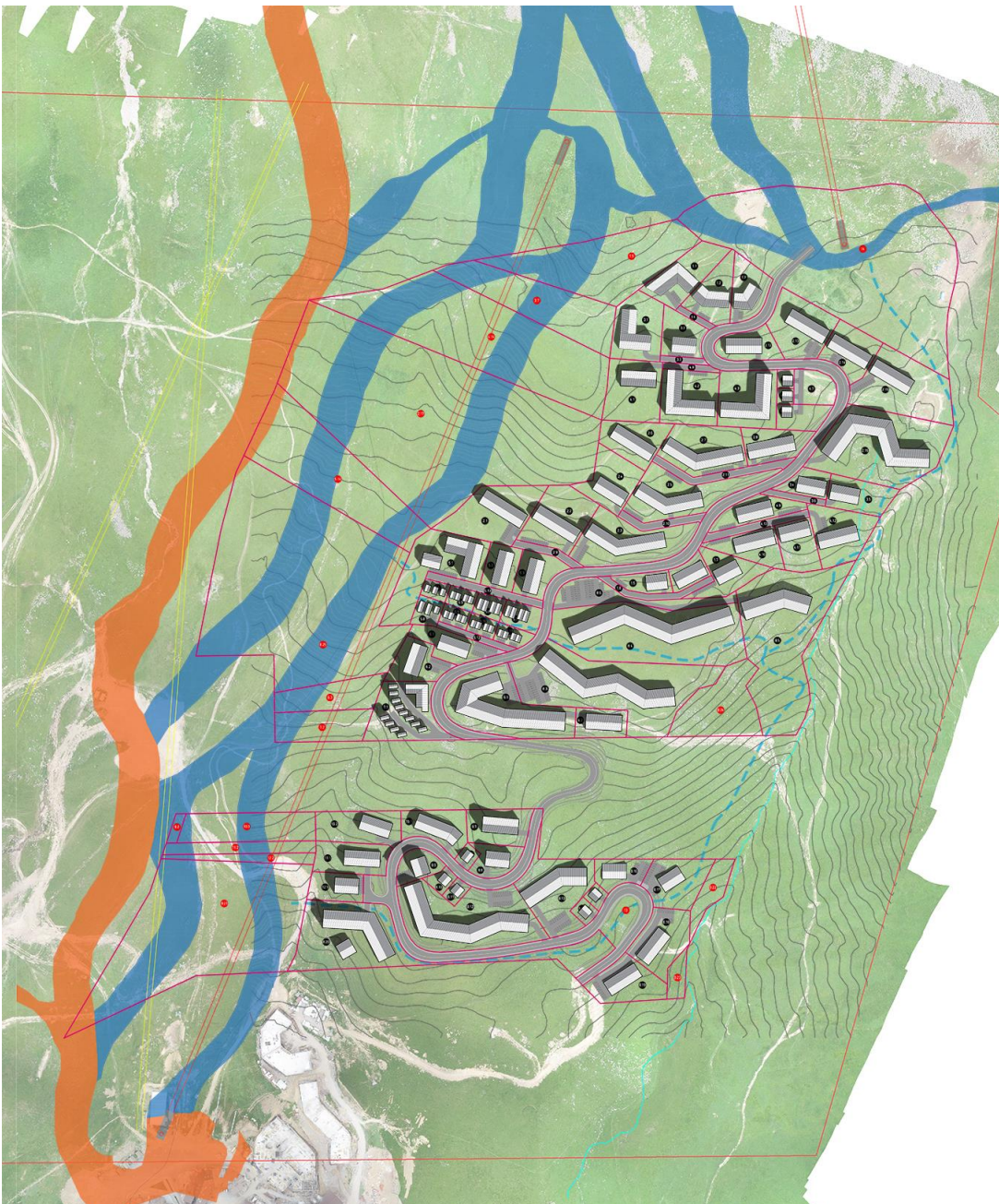
აღსანიშნავია, რომ გრგ-ში მონაწილე მიწის ნაკვეთების 50% იქნება დატვირთული საკურორტო-რეკრეაციული ზონა 1-ით, ხოლო დანარჩენი 50% ლანდშაფტურ სარეკრეაციო ზონითა და სატრანსპორტო ზონა 1-ით.

უნდა აღინიშნოს, რომ ის 3 მიწის ნაკვეთი (საკადასტრო კოდებით 71.35.47.189, 71.35.02.017, 71.35.03.012,) რომლებიც არ მონაწილეობენ აღნიშნულ გრგ-ში, მომავალში განვითარებას მოახდენენ ამ გრგ-ით შემოთავაზებული პრინციპით და მათი ჯამური ფართობის 50%-ს მიენიჭება სრზ-1, ხოლო დადგენილი კ1 კოეფიციენტი იქნება 0.2. მათი განაშენიანების ჯამური ფართობი იქნება 7900 მ² და გრგ-თან ერთად

წარმოდგენილი ჯამური განაშენიანების ფართობი იქნება 61,500 მ², რაც 5,662 მ²-ით ნაკლებია გუდაურის გენერალური გეგმით დადგენილი განაშენიანების ფართობზე.

აღნიშული მოგვცემს იმის საშუალებას, რომ საპროექტო ტერიტორიები იყოს განაშენიანებული ნაკლებად მჭიდრო გარემოში, რაც უფრო მისაღებია მთისა და ქანობიანი რელიეფის პირობებში. ამდენად, მიუხედავად განაშენიანების ფართობის შემოთავაზებული გაზრდისა, ვიზუალური ზემოქმედების მასშტაბი შემცირდება შენობების სიმაღლეების შეზღუდვის გამო, რამეთუ ნაცვლად კ₁ - 0.4 კოეფიციენტისა, დადგენილი იქნება კ₁ - 0.2 კოეფიციენტი. აქვე აღსანიშნავია, რომ არსებული სათხილამურო ტრასებისა და მათი მიმდებარე ტერიტორია დატვირთული იქნება ლანდშაფტურ-სარეკრეაციო ზონით. შენობების სიმაღლე იქნება შესაბამისობაში გენერალურ გეგმასთან (იხ. ილ.2).

ილ.2. გუდაურის მაღლობების განვითარების კონცეფციის მოდელი

განსახილველად წარმოდგენილი, საპროექტო ტერიტორიის, „გუდაურის მაღლობების“ განაშენიანების რეგულირების გეგმის შემუშავების სახელმძღვანელო პრინციპებია:

- მდგრადი განვითარების წინაპირობების შექმნა;
- ბუნებრივი და ადამიანის მიერ სახეცვლილი გარემოს, ტურისტული, სატრანსპორტო და საინჟინრო ინფრასტრუქტურის უსაფრთხო და ჰარმონიული განვითარება;
- მწვანე ეკონომიკისა და მწვანე ლანდშაფტური დიზაინის მიდგომებისა და მეთოდოლოგიის გამოყენება;
- ინვესტიციების მოზიდვის, კონკურენტუნარიანობის გაზრდის მიზნით, საერთაშორისო პრაქტიკაში დანერგილი, თანამედროვე მიდგომებისა და გადაწყვეტების გამოყენება;
- სივრცით-ტერიტორიული დაგეგმვის პროცესში საჯაროობის, ჩართულობისა და თანამონაწილეობის უზრუნველყოფა.

4.6 სხვა სტრატეგიული დოკუმენტები

გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მოთხოვნების შესაბამისად, როგორც სკრინინგის, ისე სკოპინგის და განსაკუთრებით სგშ-ის ეტაპებისთვის სპეციფიკური განხილვის საგანი უნდა გახდეს შესამუშავებელი სტრატეგიული დოკუმენტის მიმართება სხვა სტრატეგიულ დოკუმენტებთან. სკოპინგის ეტაპისთვის იდენტიფიცირებულ იქნა რიგი სტრატეგიული დოკუმენტებისა, რომელთან შინაარსი (სხვა მსგავს დოკუმენტებთან ერთად, დამატებით იდენტიფიცირებული) მეტი დეტალობით იქნება გაშლილი და განხილული სგშ-ის ეტაპზე. ეს დოკუმენტ(ებ)ია:

- საპროექტო საკალასტრო საზღვარი
- საპროექტო ბარიტორიის საზღვარი
- არსებული სასრიალო ტრასა
- შემოთავაზებული სასტრიალო ტრასა
- კონტროლირებადი სარეკრეაციო არეალი

„გუდაურის სარეკრეაციო ტერიტორიის მიწათსარგებლობის დამტკიცდა 2018 წლის 12 ივნისს საქართველოს მთავრობის #3213-ს დადგენილება“

ახალი „სივრცის დაგეგმარების, არქიტექტურული და სამშენებლო საქმიანობის კოდექსი“-ს [20 ივლისი 2018 წ. N3213-რს] 141-ე მუხლის მე-11 ნაწილის თანახმად, 2019 წლის 3 ივნისამდე დამტკიცებული მიწათსარგებლობის გენერალური გეგმები ინარჩუნებს იურიდიულ ძალას და 2019 წლის 3 დეკემბრამდე უზრუნველყოფილი უნდა ყოფილიყო ასეთი გეგმების ახალი კოდექსისა და შესაბამისი კანონქვემდებარე აქტების მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა და განახლებული, კანონთან შესაბამისი გეგმის სახით დამტკიცება.

„გუდაურის სარეკრეაციო ტერიტორიის ქალაქმშენებლობითი გეგმების დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 2 დეკემბრის დადგენილება #587-ის

თანახმად¹, საქართველოს სივრცის დაგეგმარების, არქიტექტურული და სამშენებლო საქმიანობის კოდექსის, „სივრცის დაგეგმარებისა და ქალაქთმშენებლობითი გეგმების შემუშავების წესის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 3 ივნისის №260 და „ტერიტორიების გამოყენების და განაშენიანების რეგულირების ძირითადი დებულებების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 3 ივნისის №261 დადგენილებების შესაბამისად, დამტკიცდა:

1. გუდაურის სარეკრეაციო ტერიტორიის ქალაქთმშენებლობითი დოკუმენტაცია – ტექსტური ნაწილი (დანართი 1²; დანართი 2³).
2. გუდაურის სარეკრეაციო ტერიტორიის გენერალური გეგმა თანდართულ რუკებთან ერთად (დანართი 3⁴).
3. გუდაურის სარეკრეაციო ტერიტორიის განაშენიანების გეგმა თანდართულ რუკებთან ერთად (დანართი 4⁵).
4. გუდაურის სარეკრეაციო ტერიტორიის საბაზო არეალების მომსახურება, სარეკომენდაციო/თემატური რუკები (დანართი 5⁶).
5. გუდაურის სარეკრეაციო ტერიტორიის სამთო მომსახურების საშუალებები, სარეკომენდაციო/თემატური რუკები (დანართი 6⁷).

¹ <https://matsne.gov.ge/ka/document/view/4720988>

² <https://matsne.gov.ge/ka/document/download/4720988/0/1>

³ <https://matsne.gov.ge/ka/document/download/4720988/0/2>

⁴ <https://matsne.gov.ge/ka/document/download/4720988/0/3>

⁵ <https://matsne.gov.ge/ka/document/download/4720988/0/4>

⁶ <https://matsne.gov.ge/ka/document/download/4720988/0/5>

⁷ <https://matsne.gov.ge/ka/document/download/4720988/0/6>

5. გარემოზე და ადამიანის ჯანმრთელობაზე შესაძლო ზემოქმედების მასშტაბი

ამ თავში წარმოდგენილია გეგმარებით არეალის გარემოს მდგომარეობის რეზიუმე შესაძლო ზემოქმედებების და მათი მასშტაბის გათვალისწინებით. ძირითადი საკითხების შეჯამების შემდეგ ცალკე ქვეთავების სახითაა მოყვანილი გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით მოთხოვნილი კონკრეტული საკითხების მოკლე შეფასება (საერთაშორისო სტატუსის მქონე ტერიტორიები, დაცული ტერიტორიები, ტრანსსასაზღვრო შეფასების საჭიროება).

ტერიტორიის განაშენიანებით გამოწვეული ზემოქმედება შეუქცევადია და ხანგრძლივი დროის მასშტაბით ხასიათდება. სტრატეგიული დოკუმენტის განხორციელება გამოიწვევს შემდეგ გარემოსდაცვით საკითხებზე რეაგირებას:

- განაშენიანების შედეგად ადგილი ექნება ცვლილებას მიწისდაფარულობასა და მიწათსარგებლობაში: აუთვისებელი ტერიტორიის განვითარება/ათვისება. ასევე, ვიზუალური ზემოქმედება და ლანდშაფტის ცვლილება, რის შესარბილებლადაც დაგეგმარებისას გათვალისწინებულია განაშენიანების ინტენსიფიკაციის დაბალი დონე, შენობათა სიმაღლის შეზღუდვა, ასევე სხვა შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ათვისებული ტერიტორიის განვითარებასთან დაკავშირებით, შესაძლებელია ზემოქმედება იყოს ბიომრავალფეროვნებაზე, მთის მყიფე, მგრძობიარე ეკოსისტემების პირობებში. ზემოქმედება დადგინდება საბაზისო კვლევების საფუძველზე, მათ შორის საქართველოს „წითელი ნუსხის“ სახეობებზე;
- ზემოქმედება ნიადაგის ნაყოფიერ ფენაზე - შემოთავაზებული განვითარება გამოიწვევს ნიადაგის ზედა ნაყოფიერი ფენის მოხსნას, რაც მოითხოვს კანონმდებლობის მოთხოვნათა შესაბამისი ქმედებების განხორციელებას: ნიადაგის ზედა ნაყოფიერი ფენის მოხსნა, დასაწყობებისა და აღდგენის ღონისძიებებთან დაკავშირებით. ზემოქმედება ექნება აგრეთვე გრუნტის სამუშაოებს და მათ ინტენსიობას. მშენებლობის დროს ნიადაგის ეროზიის საკითხს განსაკუთრებული ყურადღება და ღონისძიებების გატარება დასჭირდება;
- ადამიანზე, ბუნებრივი საფრთხეების ზემოქმედების რისკის ზრდა - კერძოდ, საპროექტო ტერიტორიისთვის ზამთრის პერიოდში მნიშვნელოვან საკითხს წარმოადგენს ზვავების მართვა, რომელიც მნიშვნელოვანია არამართო საპროექტო არეალისთვის, არამედ მთელი გუდაურის სარეკრეაციო ტერიტორიისთვის.
- წყლის რესურსებზე მოთხოვნის ზრდა - გუდაურის მაღლობების ტერიტორიის განვითარებას მოჰყვება წყლის რესურსებზე მოთხოვნის ზრდა. შესაძლებელია ზედაპირული და მიწისქვეშა წყლის წყაროების გამოყენება წყლით მომარაგებისათვის. დასახლება უზრუნველყოფილი უნდა იყოს უსაფრთხო სასმელი წყლით.

- ნარჩენების წარმოქმნა - ახალი დასახლება გამოიწვევს ნარჩენების წარმოქმნას, რაც თავისთავად მოითხოვს მათ მართვას: შეგროვებას, გატანას, და განთავსებას.
- ნარჩენი წყლების წარმოქმნა და მათი უტილიზაცია - დასახლების განვითარებასთან ერთად გაიზრდება ნარჩენი წყლის წარმოქმნა. საჭირო გახდება მოეწყოს ნარჩენი წყლების გამწმენდი სისტემა და ნარჩენი წყლების გაწმენდა წყალჩაშვებამდე.
- ენერგომომხარების ზრდა - საჭიროა შემუშავდეს ელექტროენერგიით მომარაგების სქემა, გუდაურის გენერალური გეგმის შესაბამისად, რომელშიც გათვალისწინებული უნდა იყოს განახლებადი ენერჯის გამოყენებაც.
- ხმაურის და ვიბრაციის წარმოქმნა - განაშენიანების შედეგად გაჩნდება დასახლებული ტერიტორია და შესაბამისად წარმოიქმნება ხმაურის წყარო. ზედმეტი ხმაურის თავიდან აცილების მიზნით საჭიროა სატრანსპორტო გზის ოპტიმალურად დაგეგმვა (დიდი დახრილობის ადგილების არ არსებობა), რათა აცილებული იყოს ზედმეტი ხმაური. ხმაურის მაღალი ინტენსივობის წარმოქმნა ასევე დაკავშირებული იქნება სამშენებლო სამუშაოების განხორციელებასთან.
- დაგეგმარებით გათვალისწინებული საქმიანობები არ გამოიწვევს სახიფათო, ტოქსიკურ ან მავნე ნივთიერებების გაფრქვევებს ჰაერში. თუმცა, მშენებლობის ეტაპზე გარკვეული ზემოქმედება იქნება მიმდებარე ტერიტორიაზე სატვირთო/სატრანსპორტო და სამშენებლო ტრანსპორტის მოძრაობით ან მუშაობით გამოწვეული;
- გეგმარებით ტერიტორიაზე კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლები და სხვა ობიექტები არ მდებარეობს.

5.1 ძირითადი გარემოსდაცვითი საკითხები

სკოპინგის მიზნებისთვის, შესრულებული გეგმარებითი არეალის გარემოს მოკლე დახასიათება წარმოდგენილია სკოპინგის დანართ #1-ში წარმოდგენილი სტრატეგიული განვითარების ხედვის - კონცეფციის დოკუმენტში.

გარემოსთან ან/და ადამიანის ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული რისკებია **ბუნებრივი რესურსების გამოყენება**, განსაკუთრებით კი ეს ეხება წყლის, ნიადაგის, მიწის რესურსებს და ბიომრავალფეროვნებას. ზუსტი მასშტაბის დადგენა შესაძლებელია საბაზისო კვლევების ჩატარებით. მთის სათუთი ეკოსისტემებისა და „გრინფილდ“ განვითარების პირობებში გარკვეულწილად მოსალოდნელია ზემოქმედებები აღნიშნულ ბუნებრივ რესურსებზე. ამასთან, გრგ-ის შინაარსიდან გამომდინარე განვითარების მასშტაბი არ უნდა იყოს ჩარჩო გეგმით გათვალისწინებულზე მეტი. შემუშავების პროცესში განხორციელებული კვლევების საფუძველზე მოხდება გარემოსდაცვითი საკითხების კვლევა და შესაბამისი პრევენციული ღონისძიებების გათვალისწინება დაგეგმარების პროცესში.

ნარჩენების წარმოქმნა - ახალი დასახლება გამოიწვევს ნარჩენების გენერირებას, რაც თავისთავად მოითხოვს მათ მართვას: შეგროვებას, გატანას, და განთავსებას; საყოფაცხოვრებო და სახიფათო ნარჩენები სავარაუდოდ დაექვემდებარება მართვას და შემარბილებელ ღონისძიებებს. მნიშვნელოვანია მინიმიზაციის პრაქტიკის დანერგვა მთის (მოწყვლად) საკურორტო ადგილებში. მშენებლობის ეტაპზე, მოსალოდნელია მნიშვნელოვანი მოცულობების მიწის სამუშაოები, რაც მოითხოვს ინერტული და სამშენებლო ნარჩენების განთავსების ადგილების ადეკვატურ განსაზღვრას. სგშ-ს ანგარიშში შემოთავაზებული ღონისძიებები დაეფუძნება ნარჩენების მართვის კოდექსისა და საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 1 აპრილის №159 დადგენილების „ტექნიკური რეგლამენტი - მუნიციპალური ნარჩენების შეგროვებისა და დამუშავების წესის“ მოთხოვნებს.

ნიადაგის ნაყოფიერ ფენაზე ზემოქმედება და დაცვის საკითხები - მშენებლობის დროს მოხდება ნიადაგის ზედა ნაყოფიერი ფენის მოხსნა, შესაბამისი დასაწყობება და აღდგენა კანონმდებლობის და საუკეთესო პრაქტიკის მოთხოვნების მიხედვით. მშენებლობის დროს შესაძლოა გამწვავდეს ნიადაგის ეროზიის დაცვის საკითხები. ზემოქმედება ექნება გრუნტის სამუშაოებს და მათ ინტენსიობას. შემარბილებელი ღონისძიებები განისაზღვრება „ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნის, შენახვის, გამოყენებისა და რეკულტივაციის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 31 დეკემბრის N424 დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტის მოთხოვნათა გათვალისწინებით.

წყლის რესურსებზე მოთხოვნა - დასახლების შექმნას მოჰყვება არსებულ მოთხოვნასთან შედარებით გაზრდილი მოთხოვნა წყლის რესურსებზე. საჭიროა ახალი დასახლების უსაფრთხო სასმელი წყლით უზრუნველყოფა. გეგმარების პროცესში განისაზღვრება მოცულობები წყალმომარაგება- წყალჩაშვების, რომლის მიხედვითაც დაიგეგმება წარმოქმნილი ნარჩენი წყლებისთვის ახალი გამწმენდი ნაგებობის განთავსება თუ არსებულ საკანალიზაციო ქსელთან დაერთება.

გარემოს დაბინძურება და ხმაური. დადგინდება სგშ-ს კვლევების ეტაპზე, სავარაუდოდ დაექვემდებარება შემარბილებელ ღონისძიებებს. ხმაურის შემცირების მიზნით, საჭიროა სატრანსპორტო ქსელის შემღებისდაგვარად ოპტიმალურად დაგეგმვა.

ადამიანზე, ბუნებრივი საფრთხეების ზემოქმედება - საპროექტო ტერიტორიისთვის და ასევე მთელი გუდაურის სარეკრეაციო ტერიტორიისთვის მნიშვნელოვან საკითხს წარმოადგენს ზვავების მართვა. დაგეგმვის ეტაპზე მოხდება ზვავების მართვასთან დაკავშირებული საკითხების შესწავლა საპროექტო ტერიტორიისთვის და ასევე მოხდება გუდაურის სარეკრეაციო ტერიტორიის სხვა ადგილებისთვის მსგავსი კვლევებით შემოთავაზებული რეკომენდაციებისა და დასკვნების გათვალისწინება.

ვიზუალური ზემოქმედება და ლანდშაფტის ცვლილება - ზემოქმედების შესარბილებლად გათვალისწინებულია განაშენიანების ინტენსიფიკაციის დონის

შემცირება, ვიდრე ეს შემოთავაზებულია „გუდაურის სარეკრეაციო ტერიტორიის მიწათსარგებლობის გენერალური გეგმით“. მაღალი სტანდარტების მისაღწევად გრგ-თი შემოთავაზებულია მგგ-ით განსაზღვრული განშენიანებული ზონის ფართობის გაზრდა და ამავდროულად შენობათა სიმაღლის შეზღუდვა, ასევე სხვა შემარბილებელი ღონისძიებები.

ავარიის ან/და კატასტროფის რისკი. განისაზღვრება დეტალური საბაზისო კვლევებისას. განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს:

- ა) გეოლოგიური პროცესების აქტივაციის საფრთხეს (მშენებლობის და ექსპლუატაციის ეტაპები);
- ბ) ზვავების აქტივაციის საფრთხეს (კურორტის მშენებლობის და ექსპლუატაციის პერიოდში (ზამთარში));
- გ) გეოდინამიკური პროცესებს და მასთან დაკავშირებულ უსაფრთხოებას (მშენებლობის და ექსპლუატაციის ეტაპები).

სტრატეგიული დოკუმენტის ზოგადი შემაჯამებელი გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების შეფასება შემდეგში მდგომარეობს:

- შემოთავაზებული ჩარევით არ ხდება ხალხის გადაადგილების / გასახლების მოთხოვნა;
- ინტერვენცია არ განხორციელდება დაცულ ტერიტორიებზე;
- ჩარევა არ განხორციელდება არქეოლოგიურ და/ან კულტურულად მგრძნობიარე ადგილების სიახლოვეს;
- განხორციელდება ეროზიის და სედიმენტის მოძრაობის სათანადო კონტროლი გეგმის განხორციელების ყველა ეტაპზე ასეთის საჭიროების შემთხვევაში;
- გეგმის განხორციელების შედეგად არ დაბინძურდება გარემო ქიმიური ნივთიერებებით.
- საჭიროების შემთხვევაში ჩატარდება შესაბამისი კვლევები, საბოლოო პროექტის დადებამდე, ტერიტორიის სტაბილურობისა და ეფექტიანობის უზრუნველსაყოფად.

ძირითადი საკითხები	კონკრეტული გამოწვევები	საკითხები რომელიც გათვალისწინებული იქნება გეგმაში და/ან სგშ
გეგმასთან დაკავშირებული გარემოსდაცვითი და ჯანმრთელობის დაცვის საკითხები		
ნიადაგი და მიწა	ნიადაგის და მისი ზედა ფენის მოცილება ტერიტორიის და სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურის განვითარების მიზნით; მიწის დაბინძურება ნარჩენების და ნარჩენი წყლის არასწორი მართვის შედეგად; მიწის/ნიადაგის ერთიანობის დარღვევა ტურისტული აქტივობების შედეგად რამაც შეიძლება გამოიწვიოს მიწის ეროზია/მეწყერი.	შეფასება: მიწის ხარისხის ანალიზი საპროექტო ტერიტორიაზე და სატრანსპორტო დერეფანში; ბილიკების და მარშუტების დაგეგმვის დროს ეს საკითხები უნდა იყოს გათვალისწინებული (ეროზიისადმი მიდრეკილი ტერიტორიების გამოყენების არიდების მიზნით).
წყლის ხარისხი	წყლის დაბინძურება მშენებლობის და ექსპლოატაციის ეტაპებზე; შესაძლო წყლის დაბინძურება სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურის მშენებლობის და ექსპლოატაციის ეტაპებზე (ავარიული შემთხვევები); შესაძლებლობა: გაუმჯობესებული ნარჩენი წყლის ინფრასტრუქტურა საპროექტო ტერიტორიის მიმდებარე სოფლებისთვის.	შეფასება: შემოწმდეს წყლის არსებული ხარისხი იმ წყლის ობიექტებში, რომლებიც გამოყენებული იქნება საპროექტო ტერიტორიის მომარაგებისთვის; საპროექტო ტერიტორიაზე უნდა არსებობდეს ნარჩენი წყლისთვის საკმარისი ტევადობის/მოცულობის ინფრასტრუქტურა.
წყლის რესურსები	წყალზე გაზრდილი მოთხოვნა, წყლის რესურსების გადაჭარბებული მოხმარების გამო, როგორც მიწისქვეშა ასევე ზედაპირული წყლისთვის, გავლენას ახდენს ტერიტორიაზე და სავარაუდოდ ზემოქმედებას მოახდენს მოსახლეობის მიერ მოხმარებულ წყლის რესურსებზე ქვედა დინებაში; წყალზე გაზრდილი მოთხოვნა დამაკავშირებელი სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურის მშენებლობის დროს.	შეფასება: უნდა შეფასდეს წყლის რესურსების მოცულობა, რომელიც საჭირო იქნება ახალი დასახლებისთვის; პოტენციური სამომავლო მოთხოვნა; ასრებული წყლის მოხმარება; ახალი დასახლებისთვის საჭირო წყლის მოხმარება; არსებული ნარჩენი წყლის ინფრასტრუქტურა; საკმარისი ტევადობის ნარჩენი წყლისთვის საჭირო ინფრასტრუქტურის არსებობა.

ჰაერის ხარისხი	ტრანსპორტის გაზრდილი ნაკადების შესაძლო ზემოქმედება ჰაერის ხარისხზე	შეფასება: ტრანსპორტის მოდელი საპროექტო ტერიტორიაზე სრული დატვირთვით მუშაობის გათვალისწინებით; ტრანსპორტიდან ემისიების განსაზღვრა იმ ძირითადი დამაბინძურებლებისთვის, რომლებიც ახდენენ ზემოქმედებას ადამიანის ჯანმრთელობაზე (PM10 და PM2.5, NOx, SOx, ბენზოპირენი).
ბიომრავალფეროვნება და მათი დაცვა	ახალი ტერიტორიების განვითარებით გამოწვეული პირადაპირი ზემოქმედება ბიომრავალფეროვნებაზე; დამაკავშირებელი სანტრანსპორტო ქსელის ზემოქმედება ბიომრავალფეროვნებაზე; ბიომრავალფეროვნებაზე ზემოქმედება გაზრდილი აქტივობების შედეგად; ზემოქმედება ბიომრავალფეროვნებაზე ენერგო გენერაციიდან; შესაძლო ზემოქმედება მოწყვლად საცხოვრებელ ტერიტორიებზე (დაცული ტერიტორიები, ზურმუხტის ქსელის საიტები).	შეფასება: დაცული და ენდემური სახეობების გავრცელების არეალები (მათ შორის ზურმუხტის ქსელის ადგილები); პოტენციური ტურისტული მარშუტები და სათხილამურო სასტიალო ტრასები; შეფასდება ახალი დასახლებისთვის ახალი გზების ზემოქმედება ბიომრავალფეროვნებაზე. ნადირობისთვის იყენებდნენ თუ არა საპროექტო ტერიტორიას? თუ კი, შეიძლება თუ არა მასზე გავლენა იქონიოს ახალმა დასახლების განვითარებამ?
კლიმატის ცვლილები	კლიმატის ცვლილების რისკები, როგორცაა წყალდიდობის რეჟიმის ცვლა, ზვავები, უნდა იყოს გათვალისწინებული მთლიანი საპროექტო ტერიტორიისთვის.	სგშ-ში და გეგმაში ასახული იქნება კლიმატის ცვლილების რისკები
სეისმური აქტივობა	სეისმური აქტივობის შესაძლო ზემოქმედება საპროექტო ტერიტორიაზე და სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურაზე.	სეისმური აქტივობა შეფასებული იქნება სგშ რათა განისაზღვროს რისკები და შესაბამისი შერბილების ღონისძიებები.
ჯანმრთელობის დაცვა	ხმაური და ჰაერის დაბინძურება დამაკავშირებელ გზებზე გაზრდილი სატრანსპორტო ნაკადიდან; ჯანმრთელობის დაცვის უზრუნველყოფის შესაძლებლობები.	ხმაურის მოდელირება დამაკავშირებელი სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურისთვის, როგორც საფუძველი შემარბილებელი ღონისძიებების ფორმულირებისთვის (დამცავი კედლები, ფანჯრები); სგშ-ში შეფასდესდება ჯანმრთელობაზე შესაძლო

		<p>ზეგავლენა;</p> <p>შეფასდება ასრებული ჯანდაცვის უზრუნველყოფის შესაძლებლობა საპროექტო ტერიტორიისთვის გუდაურის საკურორტო ტერიტორიის ფარგლებში;</p> <p>შეფასდება ჯანდაცვაზე მომავალი მოთხოვნა (ტურისტთა რაოდენობის, ასევე მომსახურე პერსონალის და ამ ტერიტორიაზე მაცხოვრებელთა რიცხვის გათვალისწინებით).</p>
სოციო-ეკონომიკური ასპექტები	<p>ადგილობრივი მოსახლეობის საარსებო პირობებზე შესაძლო ზეგავლენა (ვინ და როგორ ისარგებლებს ახალი განვითარებით, თუ არის რაიმე უარყოფითი ზეგავლენა მოსალოდნელი)</p>	<p>სგმ-ში აისახება ადგილობრივი მოსახლეობის საარსებო პირობებზე შესაძლო ზემოქმედების შეფასება აუცილებელი შერბილების და/ან საკომპენსაციო ღონისძიებების ფორმულირებით;</p>
ნარჩენების მართვა	<p>მყარი ნარჩენების წარმოქმნა (მათ შორის შესაძლო სახიფათო ნარჩენი);</p> <p>ნარჩენი წყლების უტილიზაცია.</p>	<p>ნარჩენების მართვის საკითხებთან დაკავშირებით სგმ-ში ასახული იქნება ნარჩენების განთავსების საკითხებიც.</p> <p>საკმარისი ტევადობის/მოცულობის ნარჩენი წყლის ინფრასტრუქტურით უზრუნველყოფის საკითხები.</p>
მოთხოვნა ენერგიაზე	<p>ენერგო მიწოდების უზრუნველყოფა</p>	<p>დაბალემისიან/ენერგოეფექტურ შენობებს (პასიური სახლები) უნდა მიენიჭოს უპირატესობა;</p> <p>განახლებად ენერგორესურსებს უნდა მიენიჭოს უპირატესობა.</p>

5.2 საერთაშორისო სტატუსის მქონე ტერიტორიები

გეგმარებით არეალში ან მიმდებარედ არ მდებარეობს საერთაშორისო გარემოსდაცვითი სტატუსის მქონე ტერიტორია, შესაბამისად არ ექნება შესაძლო ზემოქმედება.

5.3 დაცული ტერიტორიები

გეგმარებითი არეალის ფარგლებში არ მდებარეობს არსებული და/ან გეგმარებითი სტატუსის მქონე ეროვნული მნიშვნელობის მქონე დაცული ტერიტორიები. თუმცა, აღსანიშნავი და გასათვალისწინებელია, რომ 2018 წლის დეკემბერში „დაცული ტერიტორიების სტატუსის შესახებ“ საქართველოს კანონში შეტანილი ცვლილებების მიხედვით, ყაზბეგის დაცული ტერიტორიების საზღვრები გაფართოვდა და ნაცვლად 8,685.3375 ჰა გახდა 78,202 ჰა. გუდაურის სარეკრეაცია ტერიტორია მდებარეობს ყაზბეგის დაცული ტერიტორიების სიახლოვეს (იხ. რუკა #3).

ყაზბეგის დაცული ტერიტორიების საზღვრების გეოგრაფიული კოორდინატები აღწერილია საქართველოს კანონში „დაცული ტერიტორიების სტატუსის შესახებ“ მე-6 მუხლის მე-2 პუნქტში - ყაზბეგის ეროვნული პარკის საზღვარი, მე-4 პუნქტში - სახიზნარის კლდის ბუნების ძეგლის საზღვარი, მე-5 პუნქტში - აბანოს ტბის ბუნების ძეგლის საზღვარი, და მე-6 პუნქტში - თრუსოს ტრავერტიენის ბუნების ძეგლის საზღვარი.

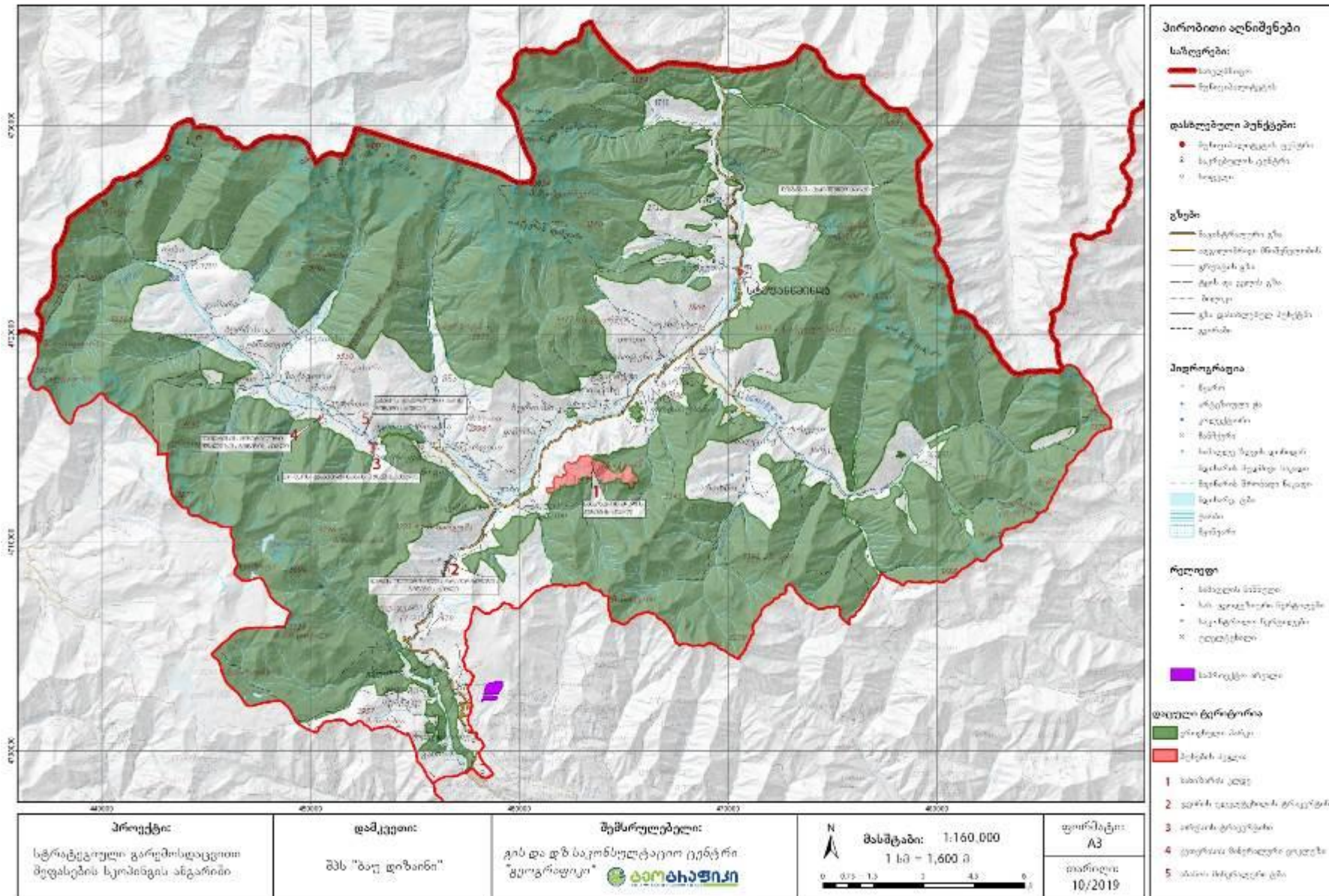
აგრეთვე აღსანიშნავია, რომ გუდაურის სარეკრეაციო ზონაში მდებარეობს „ზურმუხტის ქსელის“ ყაზბეგის საიტების 7 ნაკვეთი, თუმცა საპროექტო ტერიტორიასთან მას უშუალო კავშირი არ გააჩნია (იხ. რუკა #4). ველური ბუნებისა და ბუნებრივი ჰაბიტატების დასაცავად გარდა დაცული ტერიტორიებისა არსებობს კიდევ ერთი მექანიზმი ბერნის კონვენციის სახით - „ევროპის ველური ბუნებისა და ბუნებრივი ჰაბიტატების დაცვა“, რომლის მხარეებმაც ბუნებრივი ჰაბიტატების დასაცავად შექმნეს „ზურმუხტის ქსელი“ - სპეციალური კონსერვაციული მნიშვნელობის მქონე ტერიტორიები. ზურმუხტის ქსელი გუდაურის სარეკრეაციო ტერიტორიის ფარგლებში, 2018 წლის ნოემბრის ნუსხით წარდგენილია ყაზბეგის საიტით, რომელიც მოიცავს 7 ნაკვეთს: ყაზბეგი (GE0000009). ზურმუხტის ქსელი ზღუდავს ყველა იმ ქმედებასა თუ საქმიანობას, რომელსაც შეუძლია დააზარალოს ბერნის კონვენციით დაცული სახეობა ან ჰაბიტატი და შეუქმნას საფრთხე მათ სახარბიელო კონსერვაციული სტატუსის შენარჩუნებას.

5.4 ტრანსსასაზღვრო შეფასება

სკოპინგის ეტაპზე ზემოქმედებების წინასწარი ანალიზით ტრანსსასაზღვრო შეფასების განხორციელების საჭიროება არ გამოვლენილა, თუმცა აღნიშნული საკითხი დამატებით დაექვემდებარება დადასტურებას სგმ-ის ანგარიშის მომზადების ეტაპზეც.

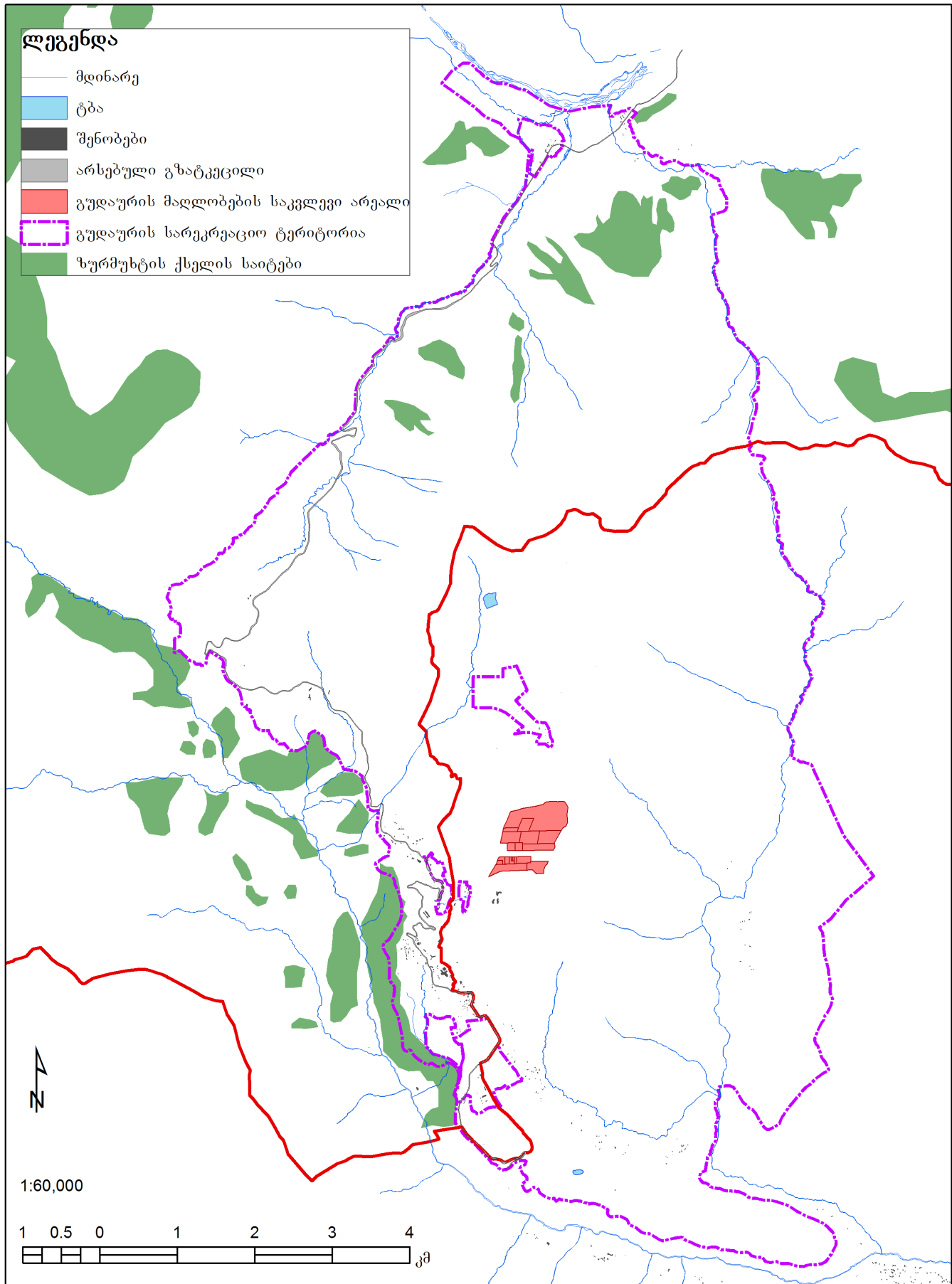
ყაზგების დაცული ტერიტორიები

1

რუკა #4.

ზურმუხტის ქსელის საიტები გულაურის სარეკრეაციო ტერიტორიაზე

5. სგშ მეთოდოლოგია

სგშ-ის ანგარიშის მომზადების მეთოდოლოგიური ასპექტები წარმოდგენილია წინამდებარე თავში. იმის გათვალისწინებით, რომ გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის სგშ ნაწილი ახალი ამოქმედებულია და ჯერჯერობით მწირია სგშ-ის წარმართვის გამოცდილება, შემდგომი კვლევების პროცესში სავარაუდოა, რომ მეთოდოლოგიური მიდგომები გარკვეულწილად დაზუსტდეს და შეიცვალოს, კვლევის დეტალურობის და ხარისხის უზრუნველყოფით.

5.1 ალტერნატივების განხილვა

სგშ-ის კონტექსტში განხილული იქნება სტრატეგიული დოკუმენტების მომზადების პროცესში დასმული გარემოსდაცვითი, სოციალური და ეკონომიკური თვალსაზრისით რეალისტური და განხორციელებადი ალტერნატივები.

მეთოდოლოგიურად, ალტერნატივების განხილვა იწარმოებს სამ დონეზე.

სტრატეგიულ დონეზე კუმულატიურად გაანალიზდება სივრცითი დაგეგმვის კონტექსტში სხვადასხვა დარგების კლასტერული რანჟირება და ურთიერთმიმართება სათანადო შეწონვითი ფაქტორებით დარგობრივი ფენების ზედდების გამოყენებით.

გარემოსდაცვითი, გეგმარებით, ადგილმდებარეობის შერჩევის და სხვა ფაქტორების გათვალისწინებით გაანალიზდება, აგრეთვე, სტრატეგიული დოკუმენტების ფარგლებში შემოთავაზებული სხვადასხვა გეგმარებითი და დარგობრივი ალტერნატივები.

განიხილება, ასევე, კონკრეტული ინფრასტრუქტურული საქმიანობების ალტერნატივები.

დაბოლოს, კონცეფციის პროექტი ვარიანტულ (ალტერნატიულ) დაპროექტებას უჭერს მხარს, ყველა დაინტერესებული მხარის მონაწილეობით, მათ შორის, ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანიზაციებისა და მოსახლეობის მიერ შეთავაზებული წინადადებების გათვალისწინებით.

5.1.1 სტრატეგიული ალტერნატივები

სტრატეგიული ალტერნატივების სივრცითი ანალიზი კლასტერული რანჟირებით იქნება შესრულებული შემდეგი დარგობრივი ინდიკატორებისთვის:

- ტურისტული მიმზიდველობა
- კულტურული და ბუნებრივი მემკვიდრეობის მნიშვნელობა

- საინჟინრო-ტექნიკური ინფრასტრუქტურის გადაწყვეტილებები
- გარემოს ხარისხი
- გეოსაფრთხეები
- ცხოვრების დონე
- განაშენიანების სიმჭიდროვე
- სხვა შესაძლო დარგობრივი ინდიკატორ(ებ)ი

თითოეული დარგობრივი ინდიკატორი, შესაძლებლობისა და საჭიროებისამებრ, განისაზღვრება უშუალოდ, ან ქვედარგების პარამეტრების გასაშუალოებით, სათანადო შეწონვით. ინდიკატორების მისაღებად გამოყენებული იქნება დარგობრივი სივრცული მონაცემების (თუკი არსებობს) ან სივრცული ექსპერტული შეფასების საფუძველზე.

მაგალითისთვის, საპროექტო ტერიტორიის გარემოს ხარისხის მდგომარეობა შემდეგი ქვეინდიკატორებით შეიძლება განისაზღვროს, რომელთაც ექნებათ მეტწილად ხარისხობრივი მაჩვენებლები (იქნება გამოყენებული რაოდენობრივი მახასიათებლები, მათი არსებობის ან ხელმისაწვდომობის შემთხვევაში): ლანდშაფტის მდგომარეობა და მიმზიდველობა, კლიმატის კომფორტულობა, ჰაერის ხარისხი, ადვილად მისაწვდომლობა, განაშენიანების ინტენსიობა, ხმაურის დონე, ბუნებრივი საფრთხეების რისკი, დაბინძურების დონე.

ინდიკატორული შეფასების რანჟირება დარგებისთვის იწარმოებს შემდეგი მატრიცით:

+2	მალიან მაღალი
+1	მაღალი
0	საშუალო
-1	დაბალი
-2	მალიან დაბალი

სივრცითი მონაცემების გენერირება გეგმარებითი არეალებისთვის იწარმოებს კვადრატული ქსელით შეკრული ბადის საფუძველზე, ან სხვა ნებისმიერი სივრცითი ერთეულით, კონკრეტული დარგობრივი ინდიკატორისთვის არსებული, ან ექსპერტულად შეფასებული მონაცემების ხასიათიდან გამომდინარე.

დარგობრივი მონაცემებით ინტეგრალური ინდიკატორის მისაღებად ალტერნატივების ანალიზი იწარმოებს გასაშუალოების (არითმეტიკული ან გეომეტრიული) და შეწონვის კოეფიციენტების ვარირების საფუძველზე. დარგობრივი წონების ალტერნატიული მნიშვნელობები ექსპერტული შეფასების და დაინტერესებული მხარეების მოსაზრებების და ინტეგრალური შედეგების საფუძველზე იქნება შეჯერებული („დელფის“ მეთოდი).

5.1.2 გეგმარების ალტერნატივები

გეგმარების ალტერნატივები გაანალიზდება მთლიანად გეგმისთვის. გეგმარებითი ჯგუფის მიერ შემოთავაზებულ ალტერნატივებთან ერთად, თითოეულ შემთხვევაში განხილული იქნება ნულოვანი ალტერნატივა (გეგმარების გარეშე).

თითოეული განხილული ალტერნატივის სხვადასხვა გარემოსდაცვით პარამეტრებზე ზემოქმედების ხარისხობრივი ანალიზი განხორციელდება ქვემოთ მოყვანილი ცხრილის ფორმატით (იხ.

ცხრილი 1):

ცხრილი 1. გეგმარებითი ალტერნატივების შედარება

<div style="text-align: right;">ალტერნატივები</div> <div style="text-align: left;">პოტენციური ზემოქმედების ფაქტორები</div>	გეგმარებითი ალტერნატივა 1	გეგმარებითი ალტერნატივა 2	გეგმარებითი ალტერნატივა ...	ნულოვანი ალტერნატივა (გეგმარების გარეშე)
გეოლოგია, ნიადაგები, მიწის გამოყენება				
- ზემოქმედების ფაქტორი 1				
- ზემოქმედების ფაქტორი 2				
- ზემოქმედების ფაქტორი ...				
წყლის რესურსები				
- ზემოქმედების ფაქტორი 1				
- ზემოქმედების ფაქტორი 2				
- ზემოქმედების ფაქტორი ...				
ჰაერის ხარისხი				
- ზემოქმედების ფაქტორი 1				
- ზემოქმედების ფაქტორი 2				
- ზემოქმედების ფაქტორი ...				
ბიომრავალფეროვნება				
- ზემოქმედების ფაქტორი 1				
- ზემოქმედების ფაქტორი 2				
- ზემოქმედების ფაქტორი ...				
ნარჩენების გენერირება				
- ზემოქმედების ფაქტორი 1				
- ზემოქმედების ფაქტორი 2				
- ზემოქმედების ფაქტორი ...				
ადამიანის ჯანმრთელობა				
- ზემოქმედების ფაქტორი 1				
- ზემოქმედების ფაქტორი 2				
- ზემოქმედების ფაქტორი ...				

სოციო-ეკონომიკური				
- ზემოქმედების ფაქტორი 1				
- ზემოქმედების ფაქტორი 2				
- ზემოქმედების ფაქტორი ...				

შენიშვნა: რანჟირების დონეებია: ძლიერი უარყოფითი ზემოქმედება (-2), უარყოფითი ზემოქმედება (-1), ზემოქმედება ცვლილების გარეშე (0), დადებითი ზემოქმედება (+1), ძლიერი დადებითი ზემოქმედება (+2)

5.1.3 კონკრეტული საქმიანობების ალტერნატივები

ალტერნატივების რანჟირების ანალოგიური მიდგომები იქნება გამოყენებული კონკრეტული მნიშვნელოვანი ზემოქმედების მქონე საქმიანობებისთვის, როგორებიცაა, მაგალითად, ნარჩენი წყლების წარმოქმნა და მათი უტილიზაციის ალტერნატივები (მაგ. იხ. ცხრილი 2).

ცხრილი 2. კონკრეტული საქმიანობების ალტერნატივების შედარება⁸

პოტენციური ზემოქმედების ფაქტორები	ალტერნატივები						
	ხელშეწყობი	სეპტიკური რეზერვუარი ან ინფილტრაციის კელი	ოქსიდაციის ტბორი	ლატრინები	აერაციის ლაგუნა	აქტივირებული ტალახი	ნულოვანი ალტერნატივა (გამწმენდის გარეშე)
მიწათსარგებლობის ფართობის ზრდა							
ნიადაგის შეშფოთება							
გრუნტის წყლის ხარისხი							
ზედაპირული წყლის ხარისხი							
წყლის ბინადარნი							
ველური სამყარო							
ნარჩენების გენერირება							
ადამიანის ჯანმრთელობა							
სოციო-კულტურული ასპექტები							
სხვა გამოვლენილი ფაქტორ(ებ)ი ...							

შენიშვნა: რანჟირების დონეებია ძლიერი უარყოფითი ზემოქმედება (-2), უარყოფითი ზემოქმედება (-1), ზემოქმედება ცვლილების გარეშე (0), დადებითი ზემოქმედება (+1), ძლიერი დადებითი ზემოქმედება (+2)

⁸ ამ ალტერნატივების ტექნიკური დახასიათება იხ. მაგ. ანგარიშში Ch. Shmandt, Preliminary Assessment of Wastewater Sub-sector for Small Cities and Towns in Georgia (preliminary steps towards a wastewater management strategy), commissioned by The World Bank Hydrology Expert Facility and MDF, December 2010, Tbilisi, Georgia.

5.2 საბაზისო კვლევები

სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების ინფორმაციით უზრუნველსაყოფად საჭირო საბაზისო კვლევების იდენტიფიკაციის პროცესში ორგვარი მიდგომაა გამოყენებული.

პირველი ეფუძნება „სტრატეგიული გარემოსდაცვითი კოდექსით“ მოთხოვნილ და სგშ-ის ზოგადი საუკეთესო პრაქტიკის გამოცდილებას და ითვალისწინებს ინფორმაციის და მონაცემების მოძიებას შემდეგი ძირითადი მიმართულებებით:

ბიომრავალფეროვნება; ფლორა; ფაუნა; ნიადაგები; წყალი; კლიმატური ფაქტორები; ბუნებრივი და კულტურული მემკვიდრეობა; ლანდშაფტები; მოსახლეობა; ადამიანის ჯანმრთელობა; მატერიალური აქტივები; გეოსაფრთხეები; აღნიშნული ფაქტორების ურთიერთქმედება; სხვა იდენტიფიცირებული ფაქტორები.

მეორე მიდგომით, გაანალიზდა განაშენიანების რეგულირების გეგმის კონცეფციის პროექტის შინაარსი და გამოიყო ის გარემოსდაცვითი საკითხები, რომელთა გაანალიზება რეკომენდებულია სგშ ანგარიშის მომზადების პროცესში განსახორციელებელი საბაზისო კვლევების ფარგლებში.

კონცეფციის ფარგლებში „საკვლევ ტერიტორიად“ და, შესაბამისად, გეგმარებით ერთეულად მოიაზრება არა მარტო „გეგმარებითი არეალი“ შეზღუდული ინტერპრეტაციით, არამედ ცელკეული კომპონენტებზე შესაძლო ზემოქმედების გავრცელების მასშტაბი. ეს კომპონენტებია:

- წყლის ობიექტები;
- მიწა;
- ალპური მდელოების ეკოსისტემები;
- ბიომრავალფეროვნება;
- საჰაერო სივრცე.

კონცეფციის პროექტის ანალიზის საფუძველზე გამოვყოფდით შემდეგ გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით რელევანტურ საკითხებს:

- კლიმატის გლობალურ ცვლილებებზე რეაგირება გეგმარებითი გადაწყვეტების მეშვეობით;
- „მწვანე არქიტექტურის“ ფილოსოფიის არქიტექტურულ-გეგმარებითი ხერხებით რეალიზება, ენერგოეფექტურობის პრინციპების ჩათვლით;
- საინჟინრო ინფრასტრუქტურის მაქსიმალური ვიზუალური „გაუჩინარება“;
- წყალარინებისა და დრენაჟის სისტემის ეფექტიანი სისტემის შემუშავება;
- წყლის ხარისხის მონიტორინგის ორგანიზება;

- ნარჩენების მართვის სხვა საკითხები;
- ღამის განათების შემცირება („სინათლის დაბინძურების“ საკითხი);
- მცენარეთა ენდემური სახეობების შესწავლა;

5.3 ზემოქმედების შეფასება

შემარბილებელი ღონისძიებების და ქმედებების მითითება ღონისძიებების პროგრამაში აუცილებელი იქნება საშუალო და მაღალი მნიშვნელობის მქონე რისკ-ფაქტორებისთვის და რეცეპტორებისთვის.

ზემოქმედებების შეფასება განხორციელდება სულ მცირე იმ რეცეპტორებისთვის და ზემოქმედების იმ კატეგორიებისთვის, რომლებიც შემდეგ ცხრილშია დახასიათებული (იხ. ცხრილი 3), ხოლო ზემოქმედების მასშტაბი დადგინდება რისკების მატრიცის საფუძველზე (იხ.

ცხრილი 4).

ცხრილი 3. მნიშვნელოვანი ზემოქმედებების განსაზღვრის მატრიცა

	მოკლევადიანი	საშუალოვადიანი	გრძელვადიანი	მუდმივმოქმედი	დროებითი	მეორადი	კუმულატიური	სინერგიული	დადებითი	უარყოფითი	
რეცეპტორები	S	M	L	P	T	2	C	Sy	+	-	შენიშვნა
ბიომრავალფეროვნება, ფლორა და ფაუნა											
წყალი (გრუნტის, ზედაპირული)											
ნიადაგები											
ლანდშაფტები											
კულტურული და ბუნებრივი მემკვიდრეობა											
მოსახლეობა											
ადამიანის ჯანმრთელობა											
ატმოსფერული ჰაერი											
კლიმატის ფაქტორები											
მატერიალური აქტივები											

ურთიერთკავშირები											
სხვა რეცეპტორები											

ცხრილი 4. გარემოსდაცვითი რისკების განმსაზღვრელი მატრიცა

პარამეტრი	რისკის კატეგორიის შეფასება				
	+2	+1	0	-1	-2
მასშტაბი	უმნიშვნელო მოცულობა / რაოდენობა	მცირე მოცულობა / რაოდენობა	საშუალო მოცულობა / რაოდენობა	საშუალო მოცულობა / რაოდენობა	მაღალი მოცულობა / რაოდენობა
სიძლიერე	მცირე ზემოქმედება	საშუალო ზემოქმედება, ლოკალური, ადვილად მართვადი	საშუალო ზემოქმედება, მრავალ მდებარეობაზე	მნიშვნელოვანი ან რეგიონული მასშტაბის ზემოქმედება	ექსტრემალური სიძლიერის და/ან გლობალური პოტენციალის ზემოქმედება
ალბათობა	ნაკლებად ალბათური ჩვეულებრივ გარემოებებში	ადგილი აქვს საგანგებო პირობებში. ალბათობის შეფასება და მზადყოფნა გაადვილებულია	ადგილი აქვს დროდადრო განსაკუთრებულ გარემოებებში	ადგილი აქვს დროდადრო რუტინულ გარემოებებში	ადგილი აქვს ყოველთვის ჩვეულებრივ გარემოებებში
ხანგრძლიობა	პიკური სიტუაცია, ხანმოკლე, ერთდღიანი ხანგრძლიობის	ერთ თვეზე ნაკლები ხანგრძლიობის	თვიდან ექვს თვემდე ხანგრძლიობის	წელიწადზე ნაკლები ხანგრძლიობის	ხანგრძლივი მოქმედების, წელიწადზე მეტი ან მუდმივ-მოქმედი

5.4 საორიენტაციო ღონისძიებები

სტრატეგიული დოკუმენტის განხორციელებით გარემოსა და ადამიანის ჯანმრთელობაზე შესაძლო ზემოქმედების თავიდან აცილების, შემცირების ან შერბილების ღონისძიებების მოკლე აღწერა წარმოდგენილი იქნება გარემოსდაცვითი მართვის გეგმის (

ცხრილი 5) და გარემოსდაცვითი ღონისძიებების პროგრამის (ცხრილი 6) სახით. აღნიშნული ღონისძიებები შემუშავებული იქნება ზემოქმედებების საპასუხოდ, რომელთა შეფასება საშუალოდ ან ძლიერად ჩაითვლება რანჟირების შედეგად.

გარემოსდაცვითი მართვის გეგმის და ღონისძიებების პროგრამის ქვემოთ წარმოდგენილ ფორმებში მაგალითის სახით საორიენტაციოდ მოყვანილია რამდენიმე ღონისძიება, რაც სავარაუდოდ, სხვა ღონისძიებებთან ერთად, წარმოდგენილი იქნება სგმ-ის ანგარიშშიც.

ღონისძიებები რანჟირებული იქნება მაღალი, საშუალო და დაბალი პრიორიტეტულობის ქმედებებად ეკოლოგიური ეფექტურობის, განხორციელების დროის, საინვესტიციო, საოპერაციო და არაპირდაპირი ხარჯების ხარისხობრივი შეფასების საფუძველზე.

ცხრილი 5. გარემოს და ჯანმრთელობის დაცვის მართვის გეგმისთვის შემოთავაზებული ფორმატი

ქმედება	ზემოქმედებები	შემარბილებელი ღონისძიებები	მონიტორინგის ქმედება	განხორციელება	განრიგი
				ზედამხედველობა	
				რეგულირება	
[დაგეგმილი საქმიანობა]	[დადგენილი ზემოქმედებები]	[დადგენილი შემარბილებელი და სხვა სახის ღონისძიებები]	[მონიტორინგისთვის საჭირო ღონისძიებებით უზრუნველყოფა]	[განმახორციელებელი] [ზედამხედველი] [მარეგულირებელი]	[მონიტორინგის დროითი განრიგი]
საპროექტო ტერიტორიის უზრუნველყოფა გამწმენდი ნაგებობებით	უხარისხოდ დაგეგმილი და აშენებული გამწმენდი ნაგებობა (ზემოქმედება ადამიანის ჯანმრთელობაზე, წყლის რესურსებსა და ნიადაგზე)	სწორი საინჟინრო გადაწყვეტილების მიღება, სათანადო გამწმენდი ნაგებობის მოწყობა და მისი სწორი ექსპლუატაცია	გამწმენდი ნაგებობა შედის ექსპლუატაციაში და ფუნქციონირებს საინჟინრო პროექტის, ექსპლუატაციის პირობების და გარემოს და ადამიანის ჯანმრთელობის სტანდარტების დაცვით	კონტრაქტორი დამკვეთი გარემოს დაცვის სამინისტრო, ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტრო	-საქმიანობის დასაწყისში; -მშენებლობისას; -ექსპლუატაციაში მიღებისას; -ექსპლუატაციის პროცესში.

შენიშვნა: ცხრილში განსაზღვრულია სვეტების შინაარსი, მოყვანილია სათანადო ახსნა-განმარტებები, ნაჩვენებია კონკრეტული მაგალითები.

ცხრილი 6. გარემოს და ჯანმრთელობის დაცვის ღონისძიებების პროგრამის შემოთავაზებული ფორმატი

№	დაგეგმილი ქმედება	გარემოსდაცვითი პასუხისმგებლობა/სარგებელი	სამართლებრივი მოთხოვნები/საუკეთესო პრაქტიკა	საინვესტიციო საჭიროებები/რესურსები/პასუხისმგებლობა	დროითი განრიგი, შესრულების წელიწადი	შესრულების ინდიკატორი	შენიშვნა
1	თემა/დარგი 1 (მაგ. დაბინძურება)						
1.1	უვნებელი სასმელი წყლით უზრუნველყოფა						
1.2	ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობების ტიპებისა და ადგილების შერჩევა						
1.3	ნარჩენების მართვის გეგმის შემუშავება						
1.4	...						
2	თემა/დარგი 2 (მაგ. ჯანსაღი და უსაფრთხო გარემოს უზრუნველყოფა, მოთხოვნები დამგეგმარებელთან)						
2.1	ფეხით გადაადგილების ბილიკები და ტროტუარები						
2.2	ველობილიკები						
2.3	საერთო სარგებლობის სარეკრეაციო არეალები და გამწვანების სათანადო დონე						
2.4	შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთათვის ხელმისაწვდომობის გაზრდა						
2.5	...						
3	თემა/დარგი 3 (ენერგოეფექტურობა)						
3.1	შენობათა განლაგებისთვის სათანადოდ შერჩეული ადგილი შეამცირებს სამშენებლო სამუშაოებს (ორიენტაცია, დაშორება მიმდებარე შენობებისგან)						
3.2	...						
შენიშვნა: ცხრილში განსაზღვრულია სვეტების შინაარსი, მოყვანილია სათანადო ახსნა-განმარტებები, ნაჩვენებია კონკრეტული მაგალითები.							

5.5 დროითი განრიგი და პერსონალი

სგშ-ის ანგარიშის დროითი განრიგი, რომელიც შესაბამისობაშია სტრატეგიული დოკუმენტების მომზადების და გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მოთხოვნებთან დროით განრიგთან მიმართებაში, წარმოდგენილია განტის დიაგრამის სახით (იხილეთ

ცხრილი 7.

სგშ-ის ანგარიშის მომზადებაზე პასუხისმგებელი ჯგუფი (ქვემოთ ჩამოთვლილ პერსონალს, სტრატეგიული დოკუმენტების შემუშავების პროცესში საჭირო სრულფასოვან მხარდაჭერას აღმოუჩენს სტრატეგიული დოკუმენტის მომზადებაზე მომუშავე ჯგუფი), შემდეგი კვალიფიკაციის სპეციალისტებით იქნება დამატებით დაკომპლექტებული:

- გარემოსდაცვითი შეფასების და მართვის სპეციალისტი (სგშ ჯგუფის ლიდერი)
- ხმელეთის ფაუნის ბიომრავალფეროვნების სპეციალისტი
- ხმელეთის ფლორის ბიომრავალფეროვნების სპეციალისტი
- ლანდშაფტის ეკოლოგი
- გეომორფოლოგი
- ჰიდრომეტეოროლოგი (მ.შ. წყალდიდობების და ჰიდროლოგიური მოდელირება)
- წყლის ხარისხის სპეციალისტი და ლაბორატორიული სინჯები
- ჯანმრთელობის დაცვის სპეციალისტი

სგშ ჯგუფს საჭიროებისამებრ დაემატება გარემოს დაცვის სფეროს სხვა დარგების სპეციალისტები.

ცხრილი 7. სგშ-ის და სივრცითი დოკუმენტაციის მომზადების შემოთავაზებული დროითი განრიგი

#	პროცესი და საკმინანობები	თვე I				თვე II					თვე III					თვე IV				თვე V				თვე VI					თვე VII					
		ნოემბერი	დეკემბერი				იანვარი					თებერვალი				მარტი				აპრილი					მაისი									
		1	2	3	4	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
1.	სგშ სკოპინგი	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x																					
1.1	სკოპინგის ანგარიშის პროექტი	x	x	x	x	x	x	o																										
1.2	სკოპინგის ინიცირება, გამოქვეყნება, წინადადებების მიღება								^	x	x																							
1.3	სკოპინგის წინადადებების და შენიშვნების გათვალისწინება										x	x	o																					
1.4	სკოპინგის დასკვნის გაცემა და გამოქვეყნება													^	^																			
2.	სგშ ანგარიში	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	>		
2.1	საბაზისო კვლევები (მათ შორის ალტერნატივების განხილვა)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x																
2.2	სგშ ანგარიშის და არატექნიკური რეზიუმეს მომზადება										x	x	x	x	x	x	x	o	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	o		
2.3	სგშ-ის და არატექნიკური რეზიუმეს წარდგენა-გამოქვეყნება																		^	^														
2.4	სგშ-ის პროექტის ექსპერტიზა და წინადადებების მიღება																		^	x	x	x	^											
2.5	სგშ-ის საჯარო განხილვა და შეხვედრის ოქმის მომზადება																							^	o									
2.6	სგშ-ის წინადადებების და შენიშვნების გათვალისწინება																									x	x	x	o					
2.7	უფლებამოსილი ორგანოების რეკომენდაციები სგშ-ზე																											x	x	^				
2.8	სგშ-ის ანგარიშის და რეკომენდაციების გამოქვეყნება																												x	x	^			
2.9	გრგ-ს სგშ და რეკომენდაციები (ერთიდაიგივე პროცესი)																																	
3.	სტრატეგიული დოკუმენტები	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	>		
3.1	სტრატეგიული დოკუმენტის პროექტი															x	x	x	x	x	x	x	x	x	o									
3.2	სტრატეგიული დოკუმენტის დამტკიცება																																>	

ლეგენდა:
x პროცესი
x ქმედება
o დოკუმენტი
^ გადაწყვეტილება

6. სგშ შინაარსი

გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის 26-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის შესაბამისად სგშ-ის ანგარიში შეიძლება მომზადდეს, როგორც სტრატეგიული დოკუმენტის ნაწილი, და ინტეგრირებულ იქნეს მასში, ან ცალკე დოკუმენტად ჩამოყალიბდეს.

ჩვენი წინადადებაა სგშ-ის ანგარიში მომზადდეს ცალკე დოკუმენტად იმდაგვარი ფორმით, რომ შესაძლებელი იყოს მას დაერთოს სტრატეგიული (გეგმარებითი) დოკუმენტის პროექტი და ერთად ამ ფორმით წარედგინოს სგშ-ზე კომპეტენტურ ორგანოებს და საზოგადოებას განსახილველად და დასამტკიცებლად.

თავის მხრივ, დამგეგმავი უწყება უფლებამოსილია საკანონმდებლო მოთხოვნების და მარეგულირებელი აქტების გათვალისწინებით დასამტკიცებლად წარუდგინოს შესაბამის კომპეტენტურ ორგანოებს და დაამტკიცონ სტრატეგიული დოკუმენტი და სგშ ანგარიშის საბოლოო ვარიანტები, რომლებშიც, შესაბამისი საფუძვლის არსებობის შემთხვევაში, გათვალისწინებულია ჩატარებული საჯარო განხილვის შედეგები და ამ განხილვაზე საზოგადოების მიერ წარმოდგენილი მოსაზრებები და შენიშვნები, ასევე სგშ-ზე უფლებამოსილი ორგანოების/უწყებების მიერ გაცემული რეკომენდაციები, რომლებიც საბოლოო დოკუმენტებთან ერთად ასევე თან ერთვის სტრატეგიული დოკუმენტის მიღების/დამტკიცების შესახებ გადაწყვეტილებას.

სგშ-ის ანგარიშის დეტალიზაციის ხარისხი უნდა შეესაბამებოდეს სტრატეგიული დოკუმენტის დეტალიზაციის ხარისხსა და შინაარსს.

სგშ-ის ანგარიშის მომზადებისას გათვალისწინებული უნდა იქნეს შესაბამის სექტორში სგშ-ისადმი დაქვემდებარებული დოკუმენტების იერარქიული სისტემა და ამ თვალსაზრისით სათანადო კვლევების დუბლირების თავიდან აცილების საჭიროება.

სგშ-ის ანგარიშის მომზადებისას გამოყენებული მეთოდები და სგშ-ის ანგარიშში ასახული ინფორმაცია უნდა შეესაბამებოდეს შესაბამის სკოპინგის დასკვნებს.

სგშ-ის ანგარიშის შინაარსი განისაზღვრება გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის ამავე 26-ე მუხლის შესაბამისად, ამასთან, მისი სავარაუდო შემადგენლობა ზუსტდება სკოპინგის პროცესის საფუძველზე. აღნიშნულის გათვალისწინებით, წინამდებარე ქვეთავში წარმოდგენილია სგშ-ის ანგარიშის რეკომენდებული სტრუქტურა და შინაარსი.

სგშ-ის ანგარიშის შინაარსი უნდა მოიცავდეს შემდეგ თავებს და საკითხებს:

1) არატექნიკური რეზიუმე

წარმოადგენს სგშ-ის ანგარიშის არატექნიკურ რეზიუმეს, საზოგადოებისთვის ადვილად გასაგები ფორმით და შინაარსით.

2) სტრატეგიული დოკუმენტი

მოიცავს ინფორმაციას სტრატეგიული დოკუმენტის შინაარსის, ამოცანებისა და სხვა სტრატეგიულ დოკუმენტთან კავშირის შესახებ. ამასთან, სგშ ანგარიშს განსახილველად წარდგენისას თან ერთვის დასამტკიცებელი სტრატეგიული დოკუმენტის პროექტი.

3) ალტერნატივების ანალიზი

შეიცავს განხილული ალტერნატივების დასაბუთებასთან დაკავშირებულ მოსაზრებებს;

3) საბაზისო მონაცემები

გარემოსა და ადამიანის ჯანმრთელობის დაცვის არსებული მდგომარეობის ზოგადი შეფასება იმ არეალში, რომელზედაც სტრატეგიული დოკუმენტის განხორციელებამ შესაძლოა მნიშვნელოვანი ზემოქმედება მოახდინოს.

4) ზემოქმედებები

მოიცავს გარემოსდაცვითი და ადამიანის ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული მთავარი ასპექტების ზოგად ანალიზს იმ ტერიტორიისთვის, რომელიც შესაძლოა მნიშვნელოვან ზემოქმედებას დაექვემდებაროს.

5) ზემოქმედებების შეფასება

ზოგადი საპროგნოზო ინფორმაცია სტრატეგიული დოკუმენტის განხორციელებით გარემოზე შესაძლო მნიშვნელოვანი ზემოქმედებების შესახებ.

6) ტრანსსასაზღვრო ზემოქმედებები

საჭიროებისამებრ, დოკუმენტს დაემატება ქვეთავი ინფორმაციით სტრატეგიული დოკუმენტის განხორციელებით შესაძლო ტრანსსასაზღვრო ზემოქმედების შესახებ (არსებობის შემთხვევაში). სკოპინგის შედეგებით ტრანსსასაზღვრო ზემოქმედებები მოსალოდნელი არ არის, თუმცა ეს დასკვნა დამატებით უნდა დადასტურდეს სგშ-ში.]

7) გარემოსდაცვითი მართვის და სამოქმედო გეგმები

შეიცავს სტრატეგიული დოკუმენტის განხორციელებით გარემოსა და ადამიანის ჯანმრთელობაზე შესაძლო ზემოქმედების თავიდან აცილების, შემცირების ან შერბილების ღონისძიებების მოკლე აღწერას, წარმოდგენილს გარემოსდაცვითი მართვის გეგმის (

ცხრილი 5) და გარემოსდაცვითი სამოქმედო გეგმის (ცხრილი 6) სახით.

8) შენიშვნები და რეკომენდაციები

სგშ-ის დოკუმენტს თან უნდა დაერთოს საზოგადოების წინადადებების და შენიშვნების და უფლებამოსილი ორგანოების რეკომენდაციების გათვალისწინების დოკუმენტაცია.

9) სტრატეგიული დოკუმენტის პროექტი (თანდართული)

სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების ანგარიშის სავარაუდო შინაარსი

არატექნიკური რეზიუმე

1. შესავალი

- 1.1. შესწავლის საგანი და მიზნები
- 1.2. გეოგრაფიული არეალი
- 1.3. ანგარიშის მომზადების საკანონმდებლო ჩარჩო
- 1.4. სგშ-ს პროცესი
- 1.5. ინფორმაცია დამგეგმავი და უფლებამოსილი ორგანოების შესახებ

2. სტრატეგიული დოკუმენტის მიმოხილვა

- 2.1. სტრატეგიული დოკუმენტის სტრუქტურული შემადგენლობა
- 2.2. სტრატეგიული დოკუმენტის ცალკეული კომპონენტების აღწერა
- 2.3. სტრატეგიული დოკუმენტის რეგიონალური კონტექსტი

3. ბუნებრივი გარემოს არსებული/ფონური მდგომარეობა

- 3.1. ფიზიკური გარემო
 - 3.1.1. კლიმატი და მეტეოროლოგიური პირობები
 - 3.1.2. თოვლის საფარი, ზვავები
 - 3.1.3. გეოლოგია
 - 3.1.4. ჰიდროგეოლოგია (გრუნტის წყლების რეჟიმი)
 - 3.1.5. ჰიდროლოგია (წვიმის და თოვლის დნობის ჩამონადენი წყლების რეჟიმი)
 - 3.1.6. ლანდშაფტი და ხედები
 - 3.1.7. ნიადაგები
- 3.2. ბიოლოგიური გარემო
 - 3.2.1. ფლორა
 - 3.2.2. ფაუნა
 - 3.2.3. მცენობიარე ჰაბიტატები
 - 3.2.4. საქართველოს წითელი ნუსხის სახეობები

- 3.2.5. დაცული ტერიტორიები და ზურმუხტის ქსელის საიტები
- 3.3. კულტურული გარემო

4. ალტერნატივების ანალიზი

- 4.1. სტრატეგიული ალტერნატივების მიმოხილვა
- 4.2. გეგმარებითი ალტერნატივების მიმოხილვა
- 4.3. კონკრეტული საქმიანობების ალტერნატივები

5. გარემოზე ზემოქმედების ფაქტორების მიმოხილვა

- 5.1. ზემოქმედების ძირითადი ფაქტორების იდენტიფიცირება
 - მოსახლეობა და ადამიანის ჯანმრთელობა
 - ბიომრავალფეროვნება
 - ნიადაგი
 - წყალი
 - ჰაერის ხარისხი
 - კლიმატური ფაქტორები
 - მატერიალური აქტივები
 - კულტურული მემკვიდრეობა
 - ლანდშაფტი
- 5.1.1. ზემოქმედების სახეები
- 5.1.2. ზემოქმედების ძირითადი წყაროები და რეცეპტორები
- 5.2. ტრანსსასაზღვრო ზემოქმედებები

6. ზემოქმედების თავიდან აცილების ან შერბილების რეკომენდაციები

- 6.1. შემარბილებელი ღონისძიებების აღწერა
- 6.2. გარემოსდაცვითი მენეჯმენტის და მონიტორინგის გეგმა
- 6.3. გარემოსდაცვითი სამოქმედო გეგმა
- 6.4. ტიპური ზემოქმედებების მიტიგაცია (ცხრილის სახით)
- 6.5. სპეციფიური ზემოქმედებების მიტიგაცია (ცხრილის სახით)

7. შენიშვნები და რეკომენდაციები

სკოპინგის დანართი 1. სტრატეგიული დოკუმენტის - გუდაურის სარეკრეაციო ტერიტორიაზე მდებარე მიწის ნაკვეთების (გუდაურის მაღლობების) განაშენიანების რეგულირების გეგმის წინასაპროექტო კვლევა და სტრატეგიული ხედვა (კონცეფცია)

სკოპინგის დანართი 2. საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის მინისტრის 2019 წლის 22 აგვისტოს ბრძანება N15/6